

Kapitał

ISSN 2544-462X

POLSKI

gospodarka > samorządy > nauka - innowacje

str. **6**

Rozpoczął się czwarty, ostatni etap wdrażania Pracowniczych Planów Kapitałowych

str. **10-11**

Jak PFRON wspiera osoby z niepełnosprawnościami w czasie pandemii

str. **16-17**

Pandemia nie zahamowała rozwoju Portu Gdańsk
Rozmowa z Łukaszem Greinke
prezesem Portu Gdańskiego

str. **20-21**

Politechnika Koszalińska - w centrum regionu

str. **7-9****ZUS na drodze transformacji cyfrowej i organizacyjnej**

- mówi prof. Gertruda Uścińska prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

LAMPY I FOTELE DLA KLIMATU W SALONIE

DO
ZOBACZENIA
W DOMARZE

BRANIBORSKA 14 | www.domar.pl

Temat wydania

str. 7-9

ZUS na drodze transformacji cyfrowej i organizacyjnej

Gospodarka

PPK w sektorze publicznym	6
Wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami w czasie pandemii	10-11
Renesans polskiej gospodarki morskiej	12
Niemieckie inwestycje M&A w Polsce w dobie COVID-19	13
Port Gdynia buduje dla pokoleń	14-5
Pandemia nie zahamowała rozwoju Portu Gdańsk	16-17
Porty w Szczecinie i Świnoujściu zmieniają się na naszych oczach. Boom inwestycyjny trwa!	18-19

Nauka

Politechnika Koszalińska – w centrum regionu	20
Exalo Drilling S.A. – spoglądamy w przyszłość	21
Wspierają młodych ludzi w nauce, rozwoju i poszukiwaniu pracy	21
Inicjatywa powinna wyjść z obu stron	22

Gospodarka

PGE konsekwentnie inwestuje w energetykę odnawialną	24
Klinika Platinum pokazuje jak szybko rozwija się stomatologia	26-27

Samorządy

Mimo pandemii gmina nie rezygnuje z inwestycji	28-29
Inwestycje w Katowicach	30
CTT EMAG Marka rozpoznawalna w wielu krajach	31
Pandemia nie zwalnia tempa rozwoju powiatu	32
Ruszyła budowa Średzkiego Inkubatora Przedsiębiorczości	33
Gmina Wołów przyjazna seniorom	34
Jelcz-Laskowice: sportowy pakiet korzyści	35

Wydawca: Prasa Dolnośląska – Marcin Prynda | ul. Zyndrama 20/11, 50-202 Wrocław, tel. 71 712 73 30 | redakcja@kapitalpolski.pl, www.kapitalpolski.pl
Opracowanie redakcyjne: Magdalena Chrost, Agata Garstecka, Anna Gawlak, Magdalena Gryczke, Radosław Nosek, Marcin Prynda, Ryszard Żabiński

Reklama: kom. +48 608 208 359, +48 609 616 609

Opracowanie graficzne: GoldenRocket Skład: Via Media, Andrzej Kałuża DRUK: Drukarnia PANDA

dodatek informacyjno reklamowy

KRS 0000054704

Przekaż 1% podatku na terapię dzieci z autyzmem

ZAJIWA? AUTYZM 25 LAT DA

Dotnośląskie Stowarzyszenie na rzecz Autyzmu

www.autyzm.wroclaw.pl

FUNDACJA NA RZECZ POMOCY DZIECIOM Z GRODZIENSZCZYNY
ORGANIZACJA POZYTKU PUBLICZNEGO

Zebrane w ubiegłych latach środki z 1% pozwoliły na:

- zorganizowanie turnusów kolonii letnich w Polsce dla polskich dzieci z Białorusi
- zakup leków i sprzętu medycznego potrzebującym Polakom na Białorusi
- zorganizowanie pobytu w Polsce rodzinom, dla których były to pierwsze wspólne wakacje
- zorganizowanie wyjazdów edukacyjnych do Polski dla dzieci i młodzieży polskiego pochodzenia z Białorusi
- przekazanie pomocy humanitarnej dla najbardziej potrzebujących rodzin na Białorusi
- na zdjęciu nauczycielka z Grodna - Anna Łukuć z dziećmi - podczas turnusu rehabilitacyjnego dla dzieci ze spektrum autyzmu, który opłaćliśmy z wpływów z 1%

Przekaż swój 1% Polakom z Białorusi

Wystarczy, że wpiszesz numer **KRS 000000291** w deklaracji PIT, a będziemy mogli kontynuować naszą misję.

POMAGANIE USZCZĘLIWIA DOBRO POWRACA

Fundacja na rzecz Pomocy Dzieciom z Grodzieńszczyzny
ul. Świętojańska 24 lok. 2, 15-277 Białystok
tel. 85 732 37 70; www.fundacja.sos.pl
Bank PKO BP: 91 1020 1332 0000 1702 0246 2208

Odporny na kryzys, zdolny do pomocy innym

W „Kapitale Polskim” dużo piszemy o gospodarce morskiej. Jest ku temu okazja, w lutym obchodziliśmy 101. rocznicę Zaślubin Polski z Morzem. Prezydent RP Andrzej Duda, który złożył z tej okazji wieńiec przed pomnikiem gen. Hallera w Pucku, powiedział że Zaślubiny miały fundamentalne znaczenie gospodarcze dla odradzającej się Rzeczypospolitej.

W ostatnich latach obserwujemy szybki rozwój gospodarki morskiej. W trzech największych portach morskich trwają inwestycje o wartości około 10 mld złotych. Skala i rozmach tych przedsięwzięć robią wrażenie. Pogłębienie toru wodnego Świnoujście - Szczecin (1,4 mld zł), przekop Mierzei Wiślanej - (992 mln zł), modernizacja dostępu kolejowego do trzech największych portów (3,2 mld zł). Do 2030 mają być przeprowadzone kolejne inwestycje, których wartość wyniesie około 15 mld złotych. W sumie, na projekty morskie do 2030 roku przeznaczonych zostanie ponad 25 mld zł.

Często opisujemy przedsiębiorstwa i instytucje, które doskonale radzą sobie w czasach pandemii. Zwracamy uwagę na Zakład Usług Społecznych. W ramach tarcz antykryzysowych wsparcie z ZUS wyniosło już ponad 30,4 mld złotych na 5 mln 984 tys. złożonych wniosków. Korzystając z ostatniej Tarczy Antykryzysowej 7.0. przedsiębiorcy złożyli już ponad 90 tys. wniosków o zwolnienie z opłacania składek i ponad 50 tys. wniosków o świadczenia postojowe.

W wyjątkowo trudnym 2020 roku, ZUS obsłużył 12 mln klientów w swoich placówkach. Polacy założyli dotąd 6,2 mln profili na Platformie Usług Elektronicznych. Tylko w 2020 r. przybyło ich aż 2,6 mln. W ubiegłym roku na tej platformie złożyli 12,5 mln wniosków.

Dobrze, mimo kryzysu w gospodarce, rozwija się stosunkowo młody Program Pracowniczych Planów Kapitałowych. Robert Zapotoczny, prezes spółki PFR Portal PPK zwraca uwagę, że już wkrótce PPK powinny się stać jednym z najbardziej pożądanym przez pracowników benefitów. Społeczeństwo zacznie w końcu myśleć o swojej przyszłości, a wówczas dostrzeże, że współczesne benefity mają charakter doraźny; żaden z nich nie ma tak długiego horyzontu czasowego jak właśnie PPK.

Poruszamy problem pracowników z niepełnosprawnościami w czasie pandemii. Pytamy Krzysztofa Michałkiewicza, Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych o to, co Fundusz robi, aby ich bardziej aktywizować zawodowo, a tym którzy już pracują – pomóc utrzymać zatrudnienie?

Pomimo trudnej sytuacji związanej z pandemią, podobnie jak w roku ubiegłym, PFRON zwiększa środki, które trafią do samorządów szczebla powiatowego i wojewódzkiego. W tym roku do samorządów trafi ponad 1,45 mld zł, czyli o 200 mln więcej niż w roku 2020. Te pochodzące z PFRON środki, samorządy będą mogły przeznaczyć m.in. na wyposażanie stanowisk pracy, dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej, czy finansowanie szkoleń.

W najnowszym „Kapitale Polskim” piszemy więc o tych, którzy dobrze radzą sobie w kryzysie, ale też i skutecznie pomagają innym przetrwać ten trudny czas.

Zapraszam do lektury Kapitału Polskiego!

Redaktor Naczelny
Ryszard Żabiński

Krajowa Izba Doradców Podatkowych to organizacja zrzeszająca ekspertów prawa podatkowego i księgowości - doradców podatkowych.

Doradca podatkowy, podobnie jak adwokat, notariusz czy radca prawny, **jest zawodem zaufania publicznego.** Uzyskanie uprawnień do jego wykonywania jest możliwe dopiero po zdaniu dwuetapowego, państwowego egzaminu, który organizuje Ministerstwo Finansów. Każdy doradca podatkowy jest zobligowany do posiadania polisy OC, która gwarantuje, że w przypadku popełnienia błędu, klient otrzyma stosowne odszkodowanie.

Doradcy podatkowi to osoby posiadające wyższe wykształcenie, często w obszarach prawa i ekonomii, a także praktyczne doświadczenie zawodowe. Są ekspertami łączącymi specjalistyczną wiedzę finansową ze znajomością prawa i biznesu. **Pomagają podatnikom nie tylko w prawidłowym interpretowaniu zawiłych, często obszernych przepisów podatkowych, ale też doradzają jakie rozwiązania należy wybrać i dbają o respektowanie praw swoich klientów np. w trakcie kontroli podatkowych.**

Profesjonalny doradca podatkowy jest doskonałym buforem w kontaktach z administracją skarbową i bezcenną pomocą w zwiększeniu bezpieczeństwa finansowego przedsiębiorstwa.

Partnerzy wydania

PPK w sektorze publicznym

Dedykowane materiały, kalkulator, bezpłatne szkolenia i indywidualne konsultacje to tylko niektóre z propozycji dla podmiotów, które są obecnie w trakcie wdrażania Pracowniczych Planów Kapitałowych. Wszystkim potrzebującym wsparcia w procesie wprowadzania PPK, spółka PFR Portal PPK oferuje bezpłatną pomoc.

Rozpoczął się czwarty, ostatni etap wdrażania PPK. Obejmuje on wszystkie podmioty zatrudniające, które nie przystąpiły we wcześniejszych etapach – bez względu na ich stan zatrudnienia oraz jednostki sektora finansów publicznych. Już niedługo tym pracodawcom minie termin na podpisanie umów o zarządzanie PPK: 26 marca 2021 r. dla jednostek sektora finansów publicznych i 23 kwietnia 2021 r. dla pozostałych podmiotów, dlatego tak ważna jest wiedza o tym, gdzie można uzyskać realną pomoc i zdobyć oficjalne informacje o PPK.

Strona „PPK w samorządach”

Portal mojeppk.pl jest jedynym oficjalnym źródłem informacji o Pracowniczych Planach Kapitałowych. To strona, na której znaleźć można wszystkie informacje potrzebne do prawidłowego wdrożenia PPK. Jednostkom sektora finansów publicznych została dedykowana podstrona „PPK w sektorze publicznym”. W serwisie użytkownicy znajdą nie tylko szczegółowe informacje na temat programu, ale też wzory potrzebnych deklaracji i wniosków oraz inne przydatne narzędzia pomocne we wdrażaniu PPK. Na portalu, w zakładce „Instytucje finansowe” znajdują się oferty wszystkich instytucji. Nie ma zatem potrzeby przeglądania kilkunastu stron – wystarczy wejść na mojeppk.pl, by zapoznać się m.in. z prospektami infor-

macyjnymi instytucji finansowych, zdobyć potrzebne dane kontaktowe, poznać proponowane warunki inwestowania oraz opłaty za prowadzenie PPK. Wszystkie prezentowane oferty instytucji finansowych na portalu są na bieżąco aktualizowane.

Bezpłatne szkolenia

Na stronie mojeppk.pl można zapoznać się też z ofertą bezpłatnych szkoleń online, prowadzonych przez ekspertów PFR Portal PPK. Skierowane są one do pracodawców, osób odpowiedzialnych za wdrażanie PPK w małych firmach i jednostkach sektora finansów publicznych oraz do pracowników. Odbywają się kilkanaście razy w tygodniu. Koncentrują się na aspektach technicznych związanych z uruchomieniem programu PPK w danym podmiocie oraz jego dalszą obsługą. Podczas webinaru eksperci PPK omawiają m.in.: cel programu PPK i zasady jego działania. Wskazują, jak przeprowadzić analizę przedwdrożeniową w jednostce sektora finansów publicznych, wybrać instytucję finansową i zawrzeć z nią umowę o zarządzanie i prowadzenie PPK. Tłumaczą zasady naliczania, pobierania i przekazywania wpłat do instytucji finansowej oraz prowadzenia związanej z PPK dokumentacji. Po części teoretycznej eksperci PPK odpowiadają na pytania uczestników szkolenia. By wziąć udział w szkoleniu, wystarczy wybrać dogodny termin i zapisać się poprzez formularz online, dostępny na stronie mojeppk.pl. Osobne, również bezpłatne szkolenia, są proponowane pracownikom. Wykaz szkoleń dla uczestników PPK jest dostępny po kliknięciu w zakładkę „Dla pracownika”. W razie potrzeby, istnieje możliwość przeprowadzenia szkolenia indywidualnego dla wybranego podmiotu lub grupy pra-

owników, a także przeprowadzenia szkolenia w języku angielskim.

Kalkulator

Od 1 stycznia 2021 r., w związku ze zmianami w ustawie o PPK i wejściem w życie nowego prawa zamówień publicznych, instytucje sektora finansów publicznych powinny sprawdzić, czy – przy zawieraniu umów o zarządzanie PPK – będą zobowiązane stosować ustawę o zamówieniach publicznych (nie będą musiały tego robić, gdy wartość zamówienia jest mniejsza niż progi unijne, o których mowa w tej ustawie). Jak jednak oszacować wartość zamówienia? Z pomocą przychodzi kalkulator, umieszczony na stronie www.mojeppk.pl. Pozwala on orientacyjnie oszacować wartość zamówienia i sprawdzić, czy nie zostaną osiągnięte progi unijne, od których uzależnione jest stosowanie procedur z nowego prawa zamówień publicznych.

Audio, video i social media

Dla osób, które cenią nowe technologie i materiały audiowizualne, na kanale Pracowniczych Planów Kapitałowych na YouTube udostępniane są filmy szkoleniowe, webinaria oraz filmy instruktażowe. Pracownicze Plany Kapitałowe znajdziemy również na Facebooku, Instagramie czy LinkedIn. Dostępne są także podcasty, które można znaleźć na kanałach Spotify, SoundCloud, Apple Podcasts i Google Podcasts. A pod numerem 800775775 działa także infolinia PPK.

Więcej na temat bezpłatnych szkoleń i wdrożenia PPK w sektorze finansów publicznych znajduje się na stronie: www.mojeppk.pl

ZUS na drodze transformacji cyfrowej i organizacyjnej

Z prof. Gertrudą Uścińską prezesem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, rozmawia Marcin Prynda

12 lutego minęło 5 lat, od kiedy ówczesna premier Beata Szydło powołała panią na funkcję prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Co udało się zrobić przez ten czas?

Ostatnie 5 lat to dla Zakładu wielkie reformy świadczeniowe. Zrealizowaliśmy obniżenie wieku emerytalnego od 1 października 2017 r. Od 2019 r. wdrożyliśmy uprawnienia do nowych świadczeń społecznych: świadczeń uzupełniających dla matek i ojców co najmniej czwórki dzieci oraz dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji oraz trzynastą emeryturę. Doprowadziliśmy do rozwiązania problemu trapiącego od lat emerytów z czerwca. Od 2020 r. nikt już nie musi się obawiać przechodzenia w tym miesiącu na emeryturę, co w przeszłości oznaczało obliczenie świadczenia nawet o kilkaset złotych niższego niż, gdyby wniosek został złożony w maju. Realizowaliśmy także co roku kolejne waloryzacje, emerytur i rent, których stopień komplikacji wzrósł w związku ze stosowaniem w ostatnich latach gwarantowanej kwoty podwyżki oraz ponadproporcjonalnym podnoszeniem najniższych świadczeń.

Wiele zmieniło się przez ten czas dla przedsiębiorców. W 2018 r. wprowadziliśmy e-składkę, czyli indywidualne rachunki składkowe dla przedsiębiorców. Rok później wdrożyliśmy elektroniczną akt pracowniczych, która zwiększa pewność prawa do świadczeń milionów pracowników. W tych latach udostępniliśmy przedsiębiorcom trzy nowe rodzaje ulg składkowych: ulgę na start i działalność nierejestrową w ramach Konstytucji dla Biznesu oraz obniżone składki dla małych przedsiębiorców, czyli popularny mały ZUS plus. Zelektronizowaliśmy także proces wnioskowania i otrzymywania zaświadczenia A1 dotyczącego delegowania pracowników do innych państw Unii Europejskiej.

Ponadto w pięć lat istotnie ulepszyliśmy i unowocześniliśmy naszą obsługę klienta. Od 2018 r. mamy pełną elektroniczną zwolnień lekarskich. Jako jedno z pierwszych państw UE wdrożyliśmy EESSI, czyli

system elektronicznej wymiany danych o zabezpieczeniu społecznym. Od 2017 i 2018 r. oferujemy spersonalizowane doradztwo dla klientów w postaci doradców emerytalnych, doradców płatnika składek, doradców ds. e-ZLA oraz ulg i umorzeń, a także kalkulatory emerytalne i składkowe. Od 2019 r. umożliwiamy samodzielne generowanie potwierdzeń z ZUS do wyko-

rzystania w bankach, sądach i urzędach. Naszym najnowszym dokonaniem są e-wizyty.

Sam Zakład również przeszedł znaczną przebudowę organizacyjną i informatyczną. Wprowadziliśmy zarządzanie procesowe, etatyzację i wartościowanie stanowisk pracy. Uprościliśmy język stosowany w piśmie urzędowych i innej komunikacji

z klientami. Konsekwentnie przenosimy zadania ze struktury terenowej do centrów kompetencyjnych, które zapewniają profesjonalną, jednolitą i transparentną obsługę spraw. Uzyskaliśmy kilkasetmilionowe oszczędności przy utrzymaniu Kompleksowego Systemu Informatyczne- go oraz w wielu innych umowach, dzięki doprowadzeniu do realnej konkurencji na rynku naszych dostawców. Zrealizowaliśmy plan naprawczy w zakresie zastanego przeze mnie opóźnienia w realizacji świadczeń międzynarodowych. Wzmocniliśmy nadzór nad zamówieniami publicznymi, wdrożyliśmy klauzule waloryzacyjne i nowe Prawo Zamówień Publicznych, a także RODO, czyli unijne rozporządzenie o ochronie danych. Konsekwentnie przechodzimy także z papieru na elektroniczną. Od 2020 r. nie wysyłamy już papierowo informacji o stanie konta ubezpieczonego oraz płatnika składek.

ZUS jest jednym z kluczowych podmiotów realizujących tarczę antykryzysową. Kto może liczyć na pomoc, a także jaką kwotę wynosi dotychczas udzielone wsparcie?

W ramach tarczy antykryzysowej przyjęliśmy ponad 7 mln wniosków, udzielając wsparcia na kwotę blisko 30 mld zł. Przedsiębiorcy najczęściej korzystali ze świadczeń postojowych oraz zwolnienia z obowiązku opłacania składek. Były to również odroczenia terminu zapłaty składek i układy ratalne w zakresie zaległości składek na 9 mld zł. Nasze działania stanowią element szerokiego pakietu instrumentów realizowanych również przez urzędy pracy, Bank Gospodarstwa Krajowego i Polski Fundusz Rozwoju. Nadzór nad tarczą antykryzysową sprawuje rząd. Łączne faktycznie udzielone wsparcie wynosi ok. 185 mld zł.

Obecnie realizujemy głównie siódmą odsłonę pakietu wsparcia, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 19 stycznia br. To pakiet wsparcia na kwotę 5,2 mld zł dla przedsiębiorców między innymi z branży hotelowej, turystycznej, artystycznej, usługowej, eventowej, gastronomicznej, fitness, rozrywkowej czy handlu. Warunkiem uzyskania pomocy jest zanotowanie spadku przychodów o co najmniej 40 proc. Tarcza 7.0 przewiduje m.in. jednokrotne lub dwukrotne ponowne świadczenie postojowe oraz zwolnienie ze składek do ZUS za grudzień i styczeń. Wnioski o wsparcie do ZUS można składać wyłącznie elektronicznie na naszej Platformie Usług Elektronicznych.

Co trzeba zrobić, aby znaleźć się na 3. miejscu w rankingu 50 najbardziej wpływowych prawników „Dziennika Gazety Prawnej”?

W ostatnich miesiącach Zakład Ubezpieczeń Społecznych otrzymał wiele prestiżowych nagród, w szczególności za sprawne wdrożenie wsparcia kryzysowego oraz konsekwentne unowocześnianie i informatyzowanie instytucji. Staliśmy się kluczową instytucją w przyznawaniu pomocy w ramach Tarczy antykryzysowej. Nie tylko realizowaliśmy przepisy ustaw i rozporządzeń kryzysowych, ale także pomagaliśmy w ich opracowaniu. Prowadziliśmy analizy wskazujące kierunki działań. W czasie epidemii pracowaliśmy bez chwili wytchnienia. Wszystkie po to, aby pomóc tym osobom i firmom, które znalazły się w trudnej sytuacji. Cieszę się, że moja ogromna praca, decyzyjność, determinacja w realizacji celów i zadań oraz praca mojego zespołu jest doceniana i przynosi efekty.

Osoby z rocznika 1953 mają prawo do korzystniejszego przeliczenia świadczeń. Z czego wynika to przeliczenie i czy Zakład wykonał już ustawę z ubiegłego roku w tej sprawie?

Chodzi o osoby, które przed 2013 r. pobierały tzw. emeryturę wcześniejszą, czyli świadczenie przyznane przed osiągnięciem przez nie powszechnego, ustawowego wieku emerytalnego. Występując o to świadczenie nie wiedziały, że z tego powodu w przyszłości otrzymają niższą emeryturę powszechną, czyli świadczenie przyznawane na ogólnych zasadach, po osiągnięciu wieku emerytalnego. W 2013 r. ustawodawca zmienił bowiem przepisy. Wprowadził ogólną zasadę, zgodnie z którą należy pomniejszyć podstawę obliczenia emerytury powszechnej o kwoty pobranych wcześniej emerytur częściowych, wcześniejszych i górniczych.

W 2019 r. Trybunał Konstytucyjny nie zakwestionował zasadności tego przepisu, lecz orzekł, że nie należało nim zaskakiwać kobiety z rocznika 1953. Już w 2019 r. przeliczyliśmy ok. 14 tys. świadczeń. W 8,5 tys. spraw emerytura powszechna po przeliczeniu była korzystniejsza od emerytury wcześniejszej. Wysokość wypłaty wzrosła przeciętnie o 250 zł. Wyrok był ograniczony do kobiet, a poza tym w praktyce nie wszyscy uprawnieni mogli z niego skorzystać.

Dlatego ustawodawca postanowił kompleksowo uregulować status rocznika 1953. Zgodnie z ustawą po 11 stycznia br. przeliczyliśmy w górę emerytury 101 tys. osób, przeciętnie o 260 zł. W znakomitej większości są to kobiety. Jedynie 4 proc. przeliczonych świadczeń dotyczy mężczyzn. W 68 tys. przypadków przeliczenie poskutkowało przyznaniem wyższej wypłaty. Tym osobom przyznaliśmy także wyrównanie za okres od momentu przyznania emerytury powszechnej do teraz. Średnie wyrównanie wyniosło 11 tys. zł. W pozostających przypadkach co prawda emerytura powszechna wzrosła, ale pozostała niższa od emerytury wcześniejszej.

Poza tym przyznaliśmy 13 tys. nowych emerytur powszechnych osobom z rocznika 1953 na korzystnych zasadach, czyli bez pomniejszenia podstawy ich obliczenia. Wypłata dla tych osób, które do tego czasu pobierały cały czas emeryturę wcześniejszą, wzrosła średnio o 1150 zł.

Łączne skutki ustawy dotyczącej rocznika 1953 w tym roku to ok. 1,15 mld zł.

1 lutego minął termin na zgłoszenie się do Małego ZUS plus. Ile osób się zgłosiło?

Do Małego ZUS plus zgłosiło się ponad 340 tys. przedsiębiorców prowadzących działalność na mniejszą skalę. To rozwiązanie cieszy się ogromnym zainteresowaniem. Przypomnę, że jest to ulga pozwalająca płacić niższe składki na ubezpieczenia społeczne firmom, które nie przekroczyły w poprzednim roku kalendarzowym progu 120 tys. zł przychodu, proporcjonalnie do liczby dni prowadzenia działalności. Ulga nie dotyczy składki zdrowotnej, którą przedsiębiorca opłaca w pełnej wysokości. Skorzystanie z ulgi pozwala przedsiębiorcom opłacać składki od połowy przeciętnego miesięcznego dochodu w poprzednim roku. Składki te nie będą jednak niższe niż od podstawy wynoszącej 30 proc. minimalnego wynagrodzenia, ani wyższe niż od podstawy wynoszącej 60 proc. przeciętnego wynagrodzenia w danym roku. Z ulgi można korzystać przez trzy z pięciu ostatnich lat.

Jak wygląda realizacja wdrożonego w 2019 roku Polskiego Bonu Turystycznego?

Polski Bon Turystyczny to instrument wsparcia z jednej strony przedsiębiorców turystycznych, a z drugiej planów wypoczynkowych milionów polskich rodzin. Osoby uprawnione do świadczenia wychowawczego Rodzina 500+ są również uprawnione do jednorazowego bonu 500 zł, oraz dodatkowego bonu 500 zł w razie niepełnosprawności dziecka, które może wydać na cele turystyczne na rzecz dzieci. Bon, przyznawany w postaci bezgotówkowej, można wykorzystać na usługi podmiotu turystycznego zarejestrowanego w programie.

Choć organem przyznającym bon jest Polska Organizacja Turystyczna, to obsługę informatyczną i finansową programu wziął na siebie Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Na podstawie danych z MRiPS wygenerowaliśmy bony dla 4,2 mln Polaków – na ponad 6,7 mln dzieci. Uruchomiliśmy specjalną infolinię działającą całą dobę, udostępniliśmy nowe funkcje na naszej Platformie Usług Elektronicznych dla

osób uprawnionych do bonu, podmiotów turystycznych oraz Polskiej Organizacji Turystycznej. Wdrożyliśmy także system rozliczeń płatności na rzecz podmiotów turystycznych.

Do Polskiego Bonu Turystycznego dołączyło 19 tys. przedsiębiorców i organizacji pożytku publicznego oferujących usługi hotelarskie i imprezy turystyczne. Bony aktywowało już ponad 1 milion Polaków na kwotę ponad 1 mld zł. Polacy dokonali płatności na kwotę ponad 250 mln zł.

Jak wygląda obsługa klientów ZUS w tym czasie epidemii?

W 2020 r. obsłużyliśmy 12 mln klientów w placówkach ZUS. Z powodu epidemii liczba klientów była niższa o ok. 6 mln niż w 2019 r. Ponadto odebraliśmy 4 mln połączeń na infolinii i odpisaliśmy na ponad 1 mln wiadomości e-mail. Obsłużyliśmy także 37 mln sztuk korespondencji tradycyjnej, papierowej. Oznacza to wzrost o 9 mln wobec 2019 r.

Polacy założyli dotąd 6,2 mln profili na Platformie Usług Elektronicznych. Tylko w 2020 r. przybyło ich aż 2,6 mln. W ubiegłym roku na tej platformie złożyli 12,5 mln wniosków. Dbając o bezpieczeństwo naszych klientów wprowadziliśmy e-wizytę, czyli wideo rozmowę z ekspertem z placówki ZUS, dzięki której można załatwić sprawę bez wychodzenia z domu. Aby odwiedzić ZUS online, wystarczy komputer, tablet lub smartfon z kamerą i mikrofonem. Od listopada usługa jest dostępna we wszystkich naszych oddziałach. Od tego czasu sukcesywnie dodajemy do tej usługi nowe funkcje, tzn. nowe profile tematyczne rozmowy, a także ostatnio możliwość rozmowy w polskim języku migowym.

Klient wybiera dogodny dla siebie termin i godzinę wizyty online. Na wirtualną wizytę można umówić się w dni robocze w godzinach 9:00–14:30. Połączenie trwa do 20 minut. Podczas e-wizyty nasi eksperci odpowiadają na pytania z zakresu emerytur i rent, w tym międzynarodowych, zasiłków, ubezpieczeń i składek, zakładania konta na PUE, rozliczeń z płatnikami, ulg i umorzeń. Nasi klienci skorzystali z e-wizyt już ponad 30 tys. razy.

W marcu będzie kolejna waloryzacja emerytur i rent. Kto może liczyć na podwyższenie z tego tytułu i o ile?

Katalog świadczeń, które ulegną podwyższeniu, jest bardzo szeroki i obejmuje większość świadczeń długoterminowych od państwa, zarówno wypłacanych przez ZUS, jak i inne organy rentowe, takie jak KRUS czy jednostki mundurowe. W przypadku ZUS mowa o ponad 8 mln świadczeń, m.in. emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, rentach

socjalnych, emeryturach pomostowych, zasiłkach i świadczeniach przedemerytalnych.

Waloryzacja zostanie przeprowadzona wskaźnikiem procentowym 104,24. Pozwoli to na podniesienie na przykład minimalnej emerytury i renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy do kwoty 1250,88 zł. Z kolei minimalna renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy wyniesie od 1 marca br. 938,16 zł. Próg dochodowy do świadczenia uzupełniającego dla osób niesamodzielnych wzrośnie do kwoty 1772,08 zł. Samo świadczenie pozostaje jednak bez zmian i wynosi 500 zł. Pełna informacja w sprawie skutków waloryzacji i nowych wysokości najniższych świadczeń będzie dostępna na stronie www.zus.pl.

W tym roku, poza waloryzacją, przewidziana jest wypłata 13. i 14. emerytury. Czy ZUS poradzi sobie z tym zadaniem?

Prawo do tzw. trzynastki przysługuje osobom, które będą posiadały prawo do emerytury, renty lub innych świadczeń na dzień 31 marca. Dodatkowe roczne świadczenie pieniężne wypłacimy razem ze świadczeniem przysługującym za kwiecień. Co ważne, trzynastka jest przyznawana z urzędu, czyli nie trzeba składać żadnego dodatkowego wniosku. Trzynastka w 2021 r. wyniesie tyle, co minimalna emerytura od 1 marca br., czyli 1250,88 zł brutto, a po potrąceniu składki zdrowotnej i zaliczki na podatek dochodowy, czyli w przypadku większości świadczeniobiorców – 1066,30 zł na rękę.

Trzynasta emerytura jest uregulowana w prawie. Natomiast jeżeli chodzi o 14. Emeryturę, to prace legislacyjne nad ustawą w tej sprawie wciąż trwają. Zgodnie z projektem ustawy wypłata czternastki ma nastąpić w listopadzie br. Aby ją otrzymać, trzeba będzie mieć prawo do świadczenia wymienionego w ustawie na dzień 31 października br.

Czternastka w pełnej wysokości ma wynieść 1250,88 zł. Jednak pełną kwotę otrzymają osoby, których emerytura lub renta nie przekracza 2900 zł brutto. Pozostali otrzymają czternastkę pomniejszoną zgodnie z zasadą „złotówka za złotówkę”. Na przykład jeśli pobierana emerytura wynosi 3500 zł, czternastka będzie przysługiwać w kwocie mniejszej o 600 zł. Również w tym przypadku nie trzeba będzie składać żadnego wniosku o wypłatę tego świadczenia.

Jak pandemia wpłynęła na sytuację Funduszu Ubezpieczeń Społecznych?

Sytuacja FUS jest stabilna. Zawsze przypominam, że wypłaty emerytur, rent i zasiłków są gwarantowane przez państwo. Od strony przychodów tego funduszu można

powiedzieć, że w poprzednich latach i do lutego 2020 r. odnotowywaliśmy bardzo dobre wysokie wpływy ze wzrostem ok. 10 proc. rok do roku. Jednak epidemia Covid-19 oddziałuje negatywnie na wpływy składkowe. W 2020 r. pobraliśmy 280 mld zł na wszystkie fundusze, w tym 181 mld zł na FUS, czyli o ok. 1–2 proc. mniej niż w 2019 r. Wynika to z niższej aktywności gospodarczej, zwolnienia ze składek za marzec, kwiecień i maj, a także miesiące letnie i listopad 2020 r. oraz udzielonych przez nas ulg w opłacaniu składek w postaci układow ratalnych i odroczenia terminu zapłaty składek.

Jakie są plany ZUS na najbliższe miesiące i lata?

Poza wykonywaniem zadań ustawowych skupiamy się na elektronizacji naszej instytucji, automatyzacji procesów obsługi spraw od naszych klientów, digitalizacji już posiadanych zasobów papierowych. We wrześniu 2020 r. przyjęliśmy plan działań, który pozwoli do 2023 r. dokonać transformacji cyfrowej i organizacyjnej nie tylko ZUS, ale też całego systemu zabezpieczenia społecznego.

Sztandarowy projekt to e-składka 2.0, czyli automatyzacja rozliczeń ZUS z przedsiębiorcami. Chcemy przejść od nich obowiązki związane z rozliczaniem składek. Firmy będą udostępniać nam swoje dane księgowo-płacowe w postaci Jednolitego Pliku Ubezpieczeniowego o zestandaryzowanej strukturze danych, a my na tej podstawie utworzymy dokumenty rozliczeniowe i policzymy należne składki. Zdejmiemy z płatników spory ciężar administracyjny i odpowiedzialność. Przedsiębiorcy będą mieli pewność co do swoich rozliczeń. Zostanie im tylko zapłacić składki. Poprawi to także jakość danych, które ZUS gromadzi na kontaktach od firm. Liczymy, że w konsekwencji nie trzeba będzie tak często kontrolować płatników składek. Organizacyjnie i informatycznie jesteśmy w stanie przygotować się do nowego modelu rozliczeń w 2022 r., jednak wiele zależy od procesu legislacyjnego ustawy, która wprowadzałaby niezbędne zmiany w przepisach.

Chcemy również wprowadzić automatyzację i ubankowanie wypłaty emerytur, rent i zasiłków. Mamy w planach szerokie zmiany wewnątrz naszej organizacji. Przywiązujemy również dużą wagę do obsługi klientów. Udostępnimy aplikacje mobilne i płatności mobilne składek, a także nowy portal ZUS na miarę XXI wieku, zintegrowany z platformą gov.pl. Kontakt z ZUS będzie intuicyjny, innowacyjny, estetyczny. Pozwoli naszym klientom na łatwy dostęp do swoich danych i rozliczeń z ZUS oraz na łatwe sprawdzenie, na jakim etapie jest nasza sprawa w tym urzędzie.

Wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami w czasie pandemii

Z Krzysztofem Michalkiewiczem, prezesem zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, rozmawia Marcin Prynda

W jaki sposób PFRON wspiera samorządy w organizacji transportu do punktów szczepień przeciwko COVID-19?

Pojazdy, których zakup został dofinansowany przez PFRON w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III”, mogą służyć gminom do dowozu do punktów szczepień osób mających objektywne i niemożliwe do przezwyciężenia trudności w dotarciu do tych punktów.

Zarząd Funduszu podjął w tej sprawie uchwałę w związku z przepisami ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID, innych chorób za-

każnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Potwierdziliśmy w niej możliwość wykorzystania pojazdów sfinansowanych ze środków PFRON do przewozu na szczepienia, a także aneksowania w tym celu umów, na podstawie których przekazano dofinansowanie PFRON do zakupu pojazdów.

Ponadto, istnieje możliwość dowozu na szczepienia osób potrzebujących wsparcia w zakresie mobilności w ramach realizowanego przez PFRON projektu „Usługi indywidualnego transportu door-to-door oraz poprawa dostępności architektonicznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych”.

Na jakie wsparcie ze strony PFRON mogą liczyć niepełnosprawni pracownicy, których miejsca pracy są zagrożone z powodu pandemii?

Chcemy, by miejsca pracy osób niepełnosprawnych były jak najbardziej bezpieczne. Dlatego też szybko podjęliśmy decyzję o znaczącym zwiększeniu dofinansowań do wynagrodzeń. W przypadku osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności kwota wzrosła do 1950 zł miesięcznie, a w przypadku osób ze stopniem umiarkowanym – do 1200 zł. Pomyśleliśmy też o dodatkowym dofinansowaniu dla osób ze schorzeniami specjalnymi – chodzi tu m.in. o choroby psychiczne, epilepsję czy całościowe zaburzenia rozwoju. Obecnie dofinansowanie do etatu osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności i ze schorzeniem specjalnym to łącznie 3150 zł, a w przypadku stopnia umiarkowanego łącznie dofinansowanie wynosi już 2100 zł.

Pamiętaliśmy także o zakładach aktywności zawodowej oraz zakładach pracy chronionej. ZAZ-y mogą korzystać z Zakładowego Funduszu Aktywności Zawodowej, zaś zakłady pracy chronionej – z Zakładowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, z przeznaczeniem na utrzymanie zagrożonych likwidacją miejsc pracy osób niepełnosprawnych, wypłatę wynagrodzeń lub pomocy bytowej dla niepełnosprawnych pracowników lub byłych pracowników, a także na inne wydatki niezbędne do zapewnienia ciągłości zatrudnienia i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami.

Ponadto, zakłady aktywności zawodowej, które znalazły się w trudnej sytuacji finansowej w związku ze spowodowanym pandemią przestojem lub zmniejszeniem przychodu z działalności, mogą ubiegać się o rekompensatę wynagrodzenia wypłaconego pracownikom niepełnosprawnym, które jest pokrywane ze środków pochodzących z działalności wytwórczej lub usługowej zakładu aktywności zawodowej lub innych źródeł.

Dodatkowa refundacja kosztów dotyczy działalności, która nie jest finansowana ze środków publicznych. Zgodnie z usta-

wą o rehabilitacji zawodowej i społecznej zakłady aktywności zawodowej są w ok. 80 proc. finansowane ze środków PFRON. Środki te, mimo zawieszenia bądź ograniczenia działalności przez część zakładów, były w roku ubiegłym - i nadal są - przekazywane w pełnej wysokości.

Jak wygląda w tym roku podział środków finansowych Funduszu dla samorządów na 2021 rok, na realizację zadań określonych w ustawie o rehabilitacji?

Pomimo trudnej sytuacji związanej z pandemią, podobnie jak w roku ubiegłym zwiększamy środki, które trafią do samorządów szczebla powiatowego i wojewódzkiego. W ramach tzw. algorytmu w tym roku trafi do samorządów łącznie ponad 1,45 mld zł, czyli o 200 mln więcej niż w roku 2020. Te pochodzące z PFRON środki samorządy będą mogły przeznaczyć na realizację zadań, do których zobowiązuje je ustawa, i efektywniej wspierać osoby z niepełnosprawnościami oraz organizacje działające na ich rzecz.

Ze środków Funduszu finansowana jest m.in. działalność warsztatów terapii zajęciowej i zakładów aktywności zawodowej. Umożliwiają ponadto likwidowanie barier architektonicznych i technicznych, a także w komunikowaniu się. Pozwalają na dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych oraz organizację wydarzeń o charakterze sportowym i kulturalnym. Są przeznaczane na pomoc w zakupie niezbędnego sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych czy środków pomocniczych.

Możliwe jest również wyposażanie stanowisk pracy, dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej czy finansowanie szkoleń. Rola samorządów we wsparciu osób niepełnosprawnych jest szczególnie istotna; dobrze znają lokalne uwarunkowania, potrzeby i problemy tych osób w ich miejscu zamieszkania i środowisku. Dlatego też cieszy nas możliwość zwiększenia przekazywanych środków.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zakończył merytoryczną ocenę wniosków złożonych w ramach konkursu pn. „Pokonamy bariery”. Jakie było zainteresowanie tym konkursem?

Realizując zapisy ustawy o rehabilitacji wspieramy także organizacje pozarządowe. Ogłaszamy m.in. konkursy o zlecenie realizacji zadań służących wsparciu osób niepełnosprawnych. W ramach konkursu wspomnianego w pytaniu zgłaszane mogły być projekty dotyczące kilku obszarów: aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych, zwiększenia ich samodzielności oraz aktywności w różnych dziedzinach życia, zapewnienia osobom niepełnosprawnym dostępu do informacji, poprawienia jakości funkcjonowania otoczenia osób niepełnosprawnych, a także upowszechniania pozytywnych postaw społecznych wobec osób niepełnosprawnych i wiedzy dotyczącej niepełnosprawności.

Konkurs cieszył się ogromnym zainteresowaniem, przystąpiło do niego prawie 700 organizacji pozarządowych. Stanowi to potwierdzenie naszej dobrej współpracy ze środowiskiem trzeciego sektora tak zaan-

gażowanym we wsparcie osób z niepełnosprawnościami, będącym blisko nich i dobrze znającym ich potrzeby i oczekiwania.

Wiemy, że PFRON dysponuje funkcjonalnym i szczególnie przydatnym w czasie pandemii systemem, dzięki któremu wiele formalności związanych ze wsparciem Funduszu można załatwić bez wychodzenia z domu. Czy to narzędzie będzie jeszcze rozwijane?

Od dłuższego czasu rozszerzamy ofertę usług dostępnych przez nasz internetowy System Obsługi Wsparcia (SOW). Staraliśmy się w ten sposób ułatwiać osobom niepełnosprawnym załatwianie spraw związanych ze wsparciem finansowanym z Funduszu. Warto podkreślić, że przy rozwijaniu funkcjonalności tego narzędzia współpracujemy z samorządami – by wykorzystać ich doświadczenia z działania tego systemu, za co przy okazji chciałbym im podziękować. Staraliśmy się dążyć do tego, by wnioski online składało coraz więcej osób niepełnosprawnych. To nie tylko ułatwienie, ale przede wszystkim działanie na rzecz dostępności dla tych, którzy z powodu niepełnosprawności mają kłopot z przemieszczaniem się czy komunikowaniem. System jest cały czas rozwijany: w tym roku można już składać wnioski online o dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych – do połowy lutego złożono ich już 6,5 tysiąca. Chcemy, i podejmujemy w tym kierunku działania, aby również samorządy, w ramach programu „Aktywny samorząd” i „Programu wyrównywania różnic między regionami”, mogły składać i obsługiwać wnioski online. To niezwykle ułatwia funkcjonowanie całego systemu wsparcia PFRON. Naszym beneficjentom łatwiej jest składać wnioski i na bieżąco sprawdzać ich status, a nam łatwiej jest je sprawnie procedować. Wdrożenie SOW było w dużej mierze finansowane ze środków unijnych, w ramach projektu, jako działanie innowacyjne. Dzięki temu możliwe było opracowanie i uruchomienie narzędzia, które obecnie, gdy projekt się zakończył, samodzielnie rozwijamy. Chcemy, by oferowane przez nas wsparcie było jak najbardziej dostępne..

Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

Renesans polskiej gospodarki morskiej

W ciągu ostatniej dekady w gdańskim porcie potrojono liczbę przeładunków

W trzech największych portach morskich trwają obecnie inwestycje o wartości około 10 mld złotych. Dzięki temu porty biją kolejne rekordy przeładunków, rośnie też ich znaczenie na Bałtyku i w Europie. Port Gdański na przykład w ubiegłym roku awansował do grona 20 największych portów na naszym kontynencie.

Skala i rozmach inwestycji polskich portach robią wrażenie. Pogłębienie toru wodnego Świnoujście - Szczecin do 12,5 metra ma kosztować ponad 1,4 mld złotych, przekop Mierzei Wiślanej - 992 mln zł, modernizacja dostępu kolejowego do trzech największych portów - 3,2 mld zł. Modernizacja układu falochronów w Porcie Północnym w Gdańsku pochłonie 795 mln zł, a pogłębianie toru podejściowego i akwenów wewnętrznych oraz przebudowa nabrzeży w Porcie Gdynia około 560 mln zł.

W ciągu ostatniej dekady w gdańskim porcie potrojono liczbę przeładunków i nadal dzięki inwestycjom i nowym kontraktom operatorzy działający w Porcie zwiększają swój potencjał przeładunkowy. Największą inwestycją jest Port Centralny. Koncepcja jego budowy obejmuje ok. 1,4 tys. ha akwenu i ponad 400 ha powierzchni lądu. Jest to jeden z największych w Europie projektów w branży morskiej. To jednocześnie element strategii rozwoju Portu wskazujący na potencjalny kierunek rozbudowy.

Z myślą o aktualnych i przyszłych kontrahentach Port Gdański modernizuje nabrzeża, układ drogowo-kolejowy, buduje place składowe. Inwestycje drogowo-kolejowe poprawią zarówno dostęp do portu od strony lądu, jak i standard techniczny

dróg. Większość z tych prac jest już na finiszu. Powstanie lub zostanie przebudowanych 7,2 km dróg, 10 km nowych torów i 7 obiektów inżynierskich, w tym wiadukty i przepusty osłonowe.

Zaplanowano również znaczne środki na rozwój infrastruktury dostępowej do gdyńskiego portu. Chodzi o budowę tzw. Drogi Czerwonej w Gdyni, która zostanie sfinansowana z Programu Wieloletniego CPK w latach 2020-2023. Szacowana łączna wartość budowy Drogi Czerwonej, bezpośredniego łącznika z obwodnicą trójmiejską, to ponad 1,5 mld zł, a jej realizacja przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad zaplanowana jest w latach 2020-2028.

Jednak dla gdyńskiego portu najważniejszą inwestycją jest budowa Portu Zewnętrzznego. Zważywszy, że według prognoz popyt na przeładunki kontenerowe w polskich portach morskich w 2050 r. ma się zwiększyć do poziomu 9,5 mln TEU, budowa Portu Zewnętrznego w Gdyni jest po prostu niezbędna.

Dla Portu Gdynia istotną kwestią jest budowa falochronów, która umożliwi dostęp dla statków o większym tonażu, a będzie skoordynowana z powstaniem dodatkowego toru podejściowego do portu wojennego. Falochrony staną się także osłoną dla obecnie funkcjonującego wejścia do portu; ułatwią ruch statków handlowych przy Porcie Zewnętrznym, jak i promów oraz statków wycieczkowych wchodzących do Portu Gdynia.

Duże znaczenie dla wszystkich trójmiejskich portów mają też planowane in-

westycje kolejowe Centralnego Portu Komunikacyjnego na Pomorzu, a zwłaszcza nowej linii kolejowej nr 5 CPK-Płock-Grudziądz-Gdańsk i modernizacja istniejących linii kolejowych nr 131, 201 i 202 przez Trójmiasto do Słupska. Umożliwią one np. osiągnięcie czasu przejazdu z Gdyni do Warszawy w 2 godz. 25 min. a do CPK w 2 godz. 10 min.

Perspektywa gruntownej modernizacji i rozbudowy portów oraz infrastruktury dostępowej sięga jednak znacznie dalej. Do 2030 mają być przeprowadzone kolejne inwestycje, których wartość wyniesie około 15 mld złotych. W sumie, na projekty morskie do 2030 roku przeznaczonych zostanie ponad 25 mld zł. Szacuje się, że realizowane i planowane inwestycje mogą ponad dwukrotnie zwiększyć przeładunki w polskich portach.

Wielką inwestycją służącą rozwojowi gospodarki morskiej jest budowa kanału na Mierzei Wiślanej. Ma ona się zakończyć w 2022 roku. Na Mierzei nad kanałem powstaną dwa mosty obrotowe, umożliwiające ciągle utrzymanie ruchu samochodowego, niezależnie od przepływających nową drogą wodną jednostek. Od początku jednym z założeń było zapewnienie priorytetu ruchu kołowego w rejonie kanału żegludowego.

Całkowita długość nowej drogi wodnej z Zatoki Gdańskiej przez Zalew Wiślan do Elbląga wyniesie blisko 23 kilometry. Samo przejście przez Zalew Wiślan wyniesie nieco ponad 10 kilometrów, po rzece Elbląg - także ponad 10 kilometrów, a pozostałe ok. 2,5 km to odcinek, na który złożą się śluza i port zewnętrzny oraz stanowisko postojowe. Kanał ma mieć 5 m głębokości.

Ważne dla gospodarki są również inwestycje w rozwój żeglugi śródlądowej. Warto tu wymienić np. projekt Dunaj - Odra - Łaba. Jest to przedsięwzięcie, które wspólnie z Odrzańską Drogą Wodną połączy trzy duże europejskie rzeki. Wzmocni ono wymianę towarów pomiędzy zespołem portów Szczecin-Świnoujście, a Wrocławiem i Górnym Śląskiem, jak również z Czechami. Analizy popytowe wskazują na opłacalność projektu, zwłaszcza biorąc pod uwagę unijną politykę Europejskiego Zielonego Ładu i promowanie niskoemisyjnych środków transportu, a do takich należy żegluga śródlądowa.

Koronawirus nie zatrzymał polskich inwestycji

Z Andrzejem Adamczykiem ministrem infrastruktury, rozmawia Radosław Nosek

Jaki był 2021 rok dla inwestycji infrastrukturalnych w Polsce? Czy pandemia ich nie wyhamowała?

Koronawirus nie zatrzymał polskich inwestycji. To bardzo ważne, ponieważ budownictwo infrastrukturalne zawsze jest motorem, który napędza gospodarkę. Plany inwestycyjne są systematycznie realizowane. Zarówno Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, jak i spółki kolejowe ogłaszają nowe przetargi oraz podpisują nowe kontrakty. Kluczowe inwestycje na drogach to budowa spójnej sieci w każdym regionie kraju, a także Program budowy stu obwodnic. Wspomagamy także samochody w dziele budowy i odbudowy dróg lokalnych dzięki Rządowemu Funduszowi Rozwoju Dróg.

Spółka PKP Polskie Linie Kolejowe prowadzi prace na liniach kolejowych zgodnie z Krajowym Programem Kolejowym. Wystarczy wspomnieć, że dzięki nim po raz pierwszy od 25 lat pociągiem można dzisiaj pojechać z Bielska Podlaskiego do Hajnówki. Rozpoczyna się również budowa linii kolejowej do lotniska w Pyrzowicach. Do tego dochodzi największy w historii spółki PKP Intercity program zakupu i modernizacji taboru oraz inwestycje na dworcach kolejowych spółki PKP SA. Tylko w ostatnim czasie PKP udostępniły podróżnym po modernizacji dworce w Siemiatyczach w województwie podlaskim oraz Kątach Wrocławskich i Smolcu na Dolnym Śląsku.

W sumie w ostatnich latach udostępniłyśmy podróżnym ok. 600 nowych i zmodernizowanych dworców, stacji i przystanków kolejowych.

Nie mogę pominąć strategicznej inwestycji dla Polski, jaką jest przekop Mierzei Wiślanej. Tu prace przebiegają zgodnie z harmonogramem. Również Wody Polskie podpisały umowy na rozbudowę wałów przeciwpowodziowych w Krakowie. To długo wyczekiwana inwestycja, która zapewni bezpieczeństwo mieszkańcom tego miasta.

W 2020 r. w portach w Gdańsku, Gdyni oraz Szczecinie-Świnoujściu przeładowano ponad 103 mln ton towarów. Jak należy ocenić ten wynik? W jakim stopniu obostrzenia sanitarne

nie związane z pandemią wpłynęły na pracę polskich portów morskich?

Wynik ten jest znacząco lepszy od prognoz uwzględniających wybuch pandemii i związany z tym ogólnooświatowy kryzys. Obostrzenia sanitarne były dotkliwe w pierwszej połowie ubiegłego roku, co jednak nie przeszkodziło polskim portom w osiągnięciu wysokiego poziomu przeładunków. Optymizmem napawa to, że polskie porty utrzymują wysoką pozycję i ustabilizowały poziom przeładunków

Ministerstwo Infrastruktury wraz z podległymi instytucjami realizuje inwestycje, których celem jest zwiększenie potencjału przeładunkowego polskich portów. Wartość wszystkich realizowanych zadań w tym segmencie to ponad 10 mld zł. Wśród nich znajdują się m.in.: poprawa dostępu kolejowego do portów w Gdańsku, Gdyni oraz Szczecinie i Świnoujściu, modernizacja i rozbudowa falochronu północnego w Porcie Gdańsk i budowa kanału żegludowego przez Mierzeję Wiślaną.

Natomiast zgodnie z Programem rozwoju polskich portów morskich do 2030 roku wartość zaplanowanych inwestycji przekroczy 15 mld złotych. Wśród nich znajdują się m.in. nowy terminal głębokowodny w Świnoujściu, Port Zewnętrzny w Gdyni oraz Port Centralny w Gdańsku. Realizacja programu inwestycji morskich pozwoli polskiemu portom podwoić obecne możliwości przeładunkowe i wkroczyć do europejskiej czołówki.

Jakich najważniejszych wydarzeń w zakresie rozwoju infrastruktury drogowej i kolejowej w Polsce możemy oczekiwać w tym roku?

W 2021 roku planujemy oddać do ruchu prawie 400 km nowych dróg krajowych, w tym 350 km dróg szybkiego ruchu. Kierowcy skorzystają z 40 km autostrady A1 od Tuszyna do Piotrkowa Trybunalskiego oraz od Kamińska do granicy woj. łódzkiego i śląskiego. Najwięcej będzie nowych dróg ekspresowych, do ruchu udostępniemy ponad 300 km tras na odcinkach S1, S2, S3, S5, S7, S11, S17, S19, czyli Via Carpatia i S61, czyli Via Baltica. W tym roku powstaną także tak bardzo oczekiwane obwodnice

miast w ciągu dróg krajowych: Myślborza, Niemodlina, Stalowej Woli i Niska oraz Łańcuta. Jednocześnie trwa przygotowanie nowych zadań do realizacji. Obecnie prowadzone są postępowania przetargowe na wybór wykonawców dróg o długości 400 km, a w przygotowaniu jest opracowanie dokumentacji dla przeszło 100 inwestycji, o łącznej długości ponad 2,1 tys. km.

Będziemy nadal zwiększać możliwości przewozowe kolei i budować atrakcyjne połączenia. Podróźni zyskają lepsze warunki przejazdu pociągami. Dokończymy kolejne projekty Krajowego Programu Kolejowego i efektywnie wykorzystamy środki unijne. W tym roku planujemy zakończyć takie inwestycje, jak odbudowa stacji Warszawa Główna, inwestycję, która poprawi dostęp koleją do portu Gdańsk, prace na linii kolejowej E30 na odcinku Kędzierzyn-Koźle - Opole Groszowice, modernizację linii Poznań - Wrocław czy trasy Częstochowa- Zawiercie. Bieżący rok to także kontynuacja prowadzonych obecnie inwestycji. Prace będą koncentrowały się m.in. na inwestycjach portowych - Port Szczecin, Świnoujście i Gdynia, na modernizacji linii kolejowej Poznań - Szczecin, kolejnego odcinka Rail Baltica tj. Czyżew - Białystok, krakowskiego węzła kolejowego czy modernizacji stacji Warszawa Zachodnia.

W tym roku PKP PLK planują realizację inwestycji na poziomie 13 mld zł. Wspólnie ze spółką przygotowujemy program inwestycyjny do nowej unijnej perspektywy finansowej na lata 2021-2027.

Port Gdynia buduje dla pokoleń

Port Gdynia to dziś polska marka z tradycją i historią. Powstał wraz z Niepodległą Polską, budowany przez Polaków dla Polaków za polskie pieniądze.

Gdyński port powstał jako żywa wizytówka ówczesnej Polski – jej potencjału ekonomicznego i myśli technicznej. Decyzja, podjęta dziewięćdziesiąt dziewięć lat temu u zarania narodzin II Rzeczypospolitej stała się wielkim symbolem odrodzonego państwa polskiego. Od samego początku port odgrywa istotną rolę w budowaniu trwałości i przyszłości.

Od prawie 100 lat Port Gdynia jest morską bramą Polski i oknem na świat. Obecnie realizowane inwestycje, takie jak Port Zewnętrzny, powiększająca obecnie istniejący port o 151 ha, są kontynuacją wizjonerstwa twórców portu – inż. Tadeusza Wendy i Eugeniusza Kwiatkowskiego, a kolejne ogromne przedsięwzięcia budowane są z myślą o następnych pokoleniach.

Port Zewnętrzny dla następnych pokoleń

- Chcemy kontynuować wizję inż. Tadeusza Wendy i Eugeniusza Kwiatkowskiego, by Port Gdynia na kolejne dekady mógł być generatorem rozwoju gospodarczego kraju. Dostosowujemy jakość infrastruktury do rosnących oczekiwań rynku. Poprzez inwestycje poprawia się pozycja konkurencyjna portu w basenie Morza Bałtyckiego. Co więcej, nowe falochrony staną się osłoną dla całego portu, który jest portem podwójnego przeznaczenia, a ponadto portem o strategicznym znaczeniu dla funkcjonowania polskiej gospodarki. Dzięki realizowanym inwestycjom wzmocnimy

rolę Polski w transeuropejskiej sieci transportowej. - mówi Adam Meller, Prezes Zarządu ZMPG S.A.

Budowa Portu Zewnętrznego to najważniejszy projekt w historii Portu Gdynia od czasu jego wybudowania. Projekt ten, przewidziany do realizacji w partnerstwie publiczno-prywatnym, obejmuje budowę nowego pirsu portowego, na którym zostanie zlokalizowany terminal kontenerowy oraz infrastruktura do innych funkcji portowych np. port instalacyjny do budowy morskich farm wiatrowych. Port Zewnętrzny stanie się przedłużeniem istniejącego Molo Węglowego. Pogłębione nowe akweny Portu Gdynia uzyskają głębokość przy nabrzeżach 17 m, podczas gdy obecnie maksymalna głębokość akwenów Portu Gdynia wynosi około 13,5 metra. Nabrzeża Portu Zewnętrznego umożliwią zawijanie statków kontenerowych o długości ponad 400 metrów i zanurzeniu do 16 metrów. To największe jednostki pływające, jakie mogą wpłynąć na Morze Bałtyckie, z uwagi na głębokość Cieśnin Duńskich. Przewidywana roczna zdolność przeładunkowa terminalu to 2,5 mln TEU czyli około 25 mln ton ładunków. Port Zewnętrzny przyczyni się nie tylko do rozwoju Portu Gdynia, ale przeloży się też na zwiększenie wpływów do budżetu Gdyni, Pomorza oraz Polski. Będzie istotnym elementem Transeuropejskiej Sieci Transportowej TEN-T.

Już dzisiaj realizowanych jest szereg inwestycji dostępowych oraz ułatwiających ob-

slugę przyszłego terminala. Bieżące inwestycje w infrastrukturę kolejową w Porcie Gdynia i na jego zapleczu opiewają na blisko 400 mln euro (ponad 1,5 mld zł) a ich przepustowość pozwoli na obsługę Portu Zewnętrznego. W tym tygodniu Zarząd Morskiego Portu Gdynia podpisał porozumienie dotyczące współpracy pomiędzy Urzędem Morskim w Gdyni w ramach zaprojektowania i wybudowania nowych falochronów jako infrastruktury dostępowej do Portu Gdynia. Warto ponad 150 mln euro inwestycja jest kamieniem milowym w realizacji Portu Zewnętrznego. W planach inwestycyjnych jest również budowa drogi czerwonej, która będzie głównym węzłem komunikującym Port Zewnętrzny z głównymi, krajowymi szlakami: Autostradą A1, drogą ekspresową S6 i drogą ekspresową S7. W ostatnim kwartale 2020 Zarząd Portu Gdynia wraz z miastem Gdynia uzgodnił ostateczny przebieg tej strategicznej arterii. Również budowa realizowana obecnie placów składowych jest elementem strategii i będzie pełnić funkcję zaplecza logistycznego dla Portu Zewnętrznego.

W lutym 2021 odbyło się tzw. „sprawdzian”, czyli otwarcie zgłoszeń podmiotów zainteresowanych dialogiem konkurencyjnym w projekcie „Budowa Portu Zewnętrznego w Porcie Gdynia”. Wśród oferentów znaleźli się:

- Meridiam Eastern Europe Investments 4 SAS oraz Gdynia Terminal Holding SAS

- Hutchison Ports Poland S.à r.l. oraz Port of Felixstowe Limited
- International Container Terminal Services Inc.
- Mota-Engil Central Europe PPP Road Spółka z o.o.

Z tych podmiotów, światowych konsorcjów, zostanie wybrany w procedurze PPP jeden gracz, który wybuduje i będzie jednocześnie operatorem Portu Zewnętrznego.

Taki kształt relacji biznesowych jest najbardziej efektywny w kontekście angażowanych środków publicznych oraz spodziewanych przychodów z danin należnych, jakie będą rok do roku wpływać do budżetu centralnego w związku z operacjami na wybudowanym głębokowodnym terminalu kontenerowym w Porcie Gdynia. Potwierdzają to eksperci z Ernst & Young, którzy są członkiem zespołu doradczego w procedurze PPP, szacując przychody 3- 4 mld zł podatków w ramach działalności Portu Zewnętrznego.

W Porcie Gdynia wszystkie inwestycje kontynuowane są zgodnie z harmonogramem.

Do największych należą „Pogłębienie toru podejściowego i akwenów wewnętrznych Portu Gdynia” oraz „Przebudowa nabrzeży w Porcie Gdynia”, budowa Publicznego Terminalu Promowego oraz przebudowa infrastruktury kolejowej. Całkowita wartość inwestycji infrastrukturalnych w obrębie Portu Gdynia to ponad 4 miliardy złotych.

Nowy Publiczny Terminal Promowy

Wielkimi krokami zbliża się zakończenie prac przy budowie Nowego Publicznego Terminalu Promowego w nowej, dogodniejszej lokalizacji. Nowy obiekt będzie mógł obsługiwać promy o długości 240 m i zapewni krótszy czas obsługi dzięki czemu port zyska nowych armatorów na rozwijającym się segmencie ro-ro. Budynek terminalu, magazyn oraz galeria pasażerska są już na ukończeniu, obecnie prowadzone są roboty wykończeniowe i instalacyjne wewnątrz. Zakończono roboty konstrukcyjne związane z przebudową Nabrzeża Polskiego oraz rampy Ro-Ro, do wykonania pozostał montaż wyposażenia – urządzenia odbojowe, cumownicze itp. Konstrukcja estakady najazdowej wraz z nawierzchniami bitumicznymi jest ukończona, prowadzony jest obecnie montaż wyposażenia, wykonywane są nawierzchnie betonowe. Roboty kolejowe zostały całkowicie ukończone, zaś nawierzchnie drogowe placów i parkingów wykonano w ok. 90%.

Port Zewnętrzny w Porcie Gdynia

Rekordowe przeładunki mimo globalnego kryzysu

Pomimo światowego spowolnienia gospodarczego, wynikającego z pandemii, tempo inwestycji oraz przeładunków w Porcie Gdynia nie zwalnia. W roku 2020 udało się osiągnąć rekordowy wynik – ponad 24,6 mln ton. Pomimo ogromnych wyzwań, Port Gdynia, jako jedyny polski port, zakończył go ze wzrostem – 2,9% w stosunku do 2019 r. Ważny jest także wzrost w przeładunkach kontenerów – 0,9% r/r. Również w styczniu 2021 odnotowano gwałtowny wzrost w przeładunku kontenerów wynoszący 13,4% rok do roku.

#Dzielmysiędobrem

Posiadając realny wpływ na otaczające środowisko, Port Gdynia w szczególnie wyjątkowym czasie, jakim jest pandemia

postanowił pomóc. Gdyński port został inicjatorem akcji „Dzielmy się dobrem”, której ideą jest zaangażowanie firm we wsparcie lokalnej społeczności. Decyzją Zarządu Morskiego Portu Gdynia S.A. opieką otoczone zostały osoby starsze ze stowarzyszeń, z którymi ZMPG S.A. pracuje, członków Światowego Związku Armii Krajowej, z którymi współpracuje od lat, wspierając działania statutowe, jak i uczestników Powstania Warszawskiego mieszkających w Gdyni. Dostarczane były niezbędne artykuły i zakupy, osobom które są w grupie dużego ryzyka i nie powinny wychodzić z domu.

Do akcji dołączyło wiele firm z Trójmiasta. W ostatnim czasie pozyskano kolejnego partnera, Grupę LOTOS, dzięki czemu, w ramach przedłużających się panujących warunków, inicjatywa będzie kontynuowana w 2021r.

Publiczny Terminal Promowy

Pandemia nie zahamowała rozwoju Portu Gdańsk

Z Łukaszem Greinke prezesem Zarządu Morskiego Portu Gdańsk S.A., rozmawia Radosław Nosek

- W I półroczu 2020 roku Port Gdańsk awansował do grona 20 największych portów w Europie. Jakimi wynikami zakończył się cały 2020 rok?

- Ten rok zakończyliśmy z przeładunkami na poziomie 48 mln ton. Uważam, że to bardzo dobry wynik biorąc pod uwagę sytuację w światowej gospodarce. Przyznaję, że I i II kwartał 2020 był dla Nas sporym wyzwaniem. Jednak już w III kwartale zaczęliśmy wychodzić na prostą i widoczne było wyraźne ożywienie w przeładunkach. Rok 2020 udało nam się zakończyć z niewielką korektą, bo 7,9 procent poniżej wyniku z 2019 roku. Co warto podkreślić, mieliśmy jedne z mniejszych spadków wśród portów obsługujących największe statki kontenerowe w ramach serwisów oceanicznych. To pozwoliło nam awansować w połowie 2020 roku do pierwszej 20 portów europejskich. Jeszcze pod koniec roku różnica dzieląca Nas od znajdującego się na III pozycji na Bałtyku Portu Primorsk wynosiła 1,3 mln ton. W styczniu 2021 roku po raz pierwszy nastąpiła zmiana sił i udało nam się wyprzedzić Port Primorsk i awansować na trzecią pozycję na Bałtyku osiągając wynik 4,6 mln ton

przeładunków, co oznacza wzrost o 8,8% w porównaniu ze styczniem 2020 roku. To zdecydowanie dobry początek roku dla Portu Gdańsk.

- W jaki sposób pandemia wpłynęła na kondycję branży morskiej w Polsce, a zwłaszcza Portu Gdańsk?

- To był sprawdzian dla nas wszystkich, ale go zdaliśmy. Łączne przeładunki w trzech portach o podstawowym znaczeniu dla polskiej gospodarki (Gdańsk, Gdynia, Szczecin-Świnoujście) w 2020 r. spadły o 4,1 proc. w porównaniu z 2019 r. i wyniosły 103,8 mln ton. Udział Portu Gdańsk w obsłudze morskiej wymiany towarowej Polski utrzymuje się na wysokim poziomie i w ub.r. wyniósł 46,2 proc., czyli najwyższej spośród wszystkich polskich portów. Terminale, które są najbardziej powiązane z globalną wymianą handlową, bardziej odczuły skutki pandemii. Najpierw zamknięcie największej fabryki świata, jaką są Chiny, później lockdown w Europie, zamknięcie centrów handlowych, co z kolei spowodowało spadek popytu na różne dobra. Przez lockdown spadł również popyt na paliwo, co przełożyło się na mniej-

sze zapotrzebowanie rafinerii na ropę. To wszystko odbiło się na przeładunkach. Tymczasem terminale, które są bardziej związane z lokalną gospodarką, realizujące wymianę bliskiego zasięgu, wyszły z tego trudnego okresu obronną ręką. Port Wewnętrzny wygenerował 15 proc. wzrost przeładunków. Dobrą passę mają także terminale zbożowe. To grupa ładunkowa, która odnotowała w 2020 r. największe wzrosty rdr, zaraz po przeładunkach rudy. Pomimo pandemii w ub.r. zboża zanotowały wynik o 145 proc. wyższy niż w roku 2019. Koronawirus nie przeszkodził nam utrzymać wysokiej pozycji w rankingach. W czasie prosperity rozwijaliśmy się najszybciej ze wszystkich portów europejskich, a w momencie, kiedy pandemia dotknęła wszystkie porty, mieliśmy jedne z mniejszych spadków.

- Budowa Portu Centralnego w Gdańsku jest jednym z największych projektów branży morskiej w Europie. Na jakim etapie znajduje się obecnie to przedsięwzięcie?

- 26 stycznia 2021 r. rozstrzygnęliśmy pierwszy etap postępowania konkursowego, które ma na celu wyłonienie dzierżawcy bądź dzierżawców terenów, które powstaną w wyniku załadowania obszaru morskiego położonego w granicach administracyjnych Portu. Zgodnie z przyjętą procedurą, termin składania ofert wiążących upływa w dniu 26 kwietnia 2021 r. Maksymalny termin na ogłoszenie przez ZMPG wyników postępowania upływie natomiast w dniu 26 lipca 2021 r. Po tym nastąpi czas na ewentualne negocjacje i finalizowanie umowy. Mogę zdradzić tylko tyle, że mamy nad czym pracować.

- Jak duże jest zainteresowanie ze strony polskich i zagranicznych firm inwestycjami budowlanymi, czy wejściem w konkretne rozwiązania operatorskie jak np. dzierżawą nowo wybudowanych terminali czy nawet budowaniem własnych nabrzeży w Porcie Centralnym?

- Cieszy nas, że pomimo kryzysu gospodarczego jest zainteresowanie inwestowaniem w naszym porcie. Poza przedsięwzięciami

publicznymi, realizowanymi przez Urząd Morski w Gdyni (od strony morza – falochrony), PKP PLK, Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad (od strony lądu – połączenia drogowo - kolejowe), są też wielomilionowe inwestycje naszych Kontrahentów. Krajowa Spółka Cukrowa oddała do użytku największy na Bałtyku nowoczesny terminal konfekcjonowania, magazynowania i przeładunku cukru w ilościach całostatkowych. Właśnie przy Nabrzeżu Wiślanym zacumowała pierwsza jednostka, która odbierze ładunek całostatkowy cukru. Już nie w kontenerach, te są przeładowywane równolegle, ale w workach ładowanych na statek bezpośrednio z magazynu za pomocą specjalistycznej załadowni statkowej. Spółka Anwil planuje wybudować w Porcie Gdańsk terminal nawozowy. Kador finalizuje budowę nowoczesnej hali do pakowania przemysłowego. Spółka Cedrob chce wybudować w Porcie Gdańsk dużą automatyczną mroźnię wysokiego składowania. W 2020 r. podpisaliśmy porozumienie ze spółką Gaz-System oraz Urzędem Morskim w Gdyni w sprawie budowy na wodach Zatoki Gdańskiej pływającego terminala LNG (FSRU). Dla portu w Gdańsku byłaby to całkiem nowa grupa ładunkowa. W grudniu wydzierżawiliśmy spółce DCT kolejny teren pod inwestycje. Na ok. 6,5 ha działce powstaną place składowe i parking. DCT Gdańsk jest największym i najszybciej rozwijającym się polskim terminalem kontenerowym oraz jedynym terminalem głębokowodnym w rejonie Morza Bałtyckiego, do którego bezpośrednio zawijają statki z Dalekiego Wschodu. W planach są kolejne projekty, o których jeszcze nie możemy powiedzieć.

- Jak Port jest przygotowany w zakresie infrastruktury dostępnej dla tak szybko rozwijającego Portu Centralnego?

- Jako ZMPG odpowiadamy za wybudowanie infrastruktury dostępnej do portu. Jesteśmy na finiszu wielomilionowych inwestycji, które są współfinansowane w 85 proc. przez Unię Europejską z instrumentu CEF („Connecting Europe Facility” – „Łącząc Europę”). Rozbudowujemy i modernizujemy sieci drogowo-kolejowe w Porcie Zewnętrznym, w celu doprowadzenia ruchu kolejowego oraz samochodowego do terminali przeładunkowych. W sumie wybudowanych lub przebudowanych zostanie łącznie 7,2 km dróg, 10 km nowych torów i 7 obiektów inżynierskich. Zasadniczy zakres prac został odebrany na przełomie roku. Dodatkowo zamierzamy przebudować infrastrukturę drogowo-kolejową na zapleczu Nabrzeża Przemysłowego. Zmodernizowanych lub wybudowanych w ramach tej inwestycji zostanie ok. 6 km torów kolejowych oraz ok. 1,6 km dróg.

- W jaki sposób Port Gdańsk pomaga w walce z koronawirusem?

Od początku pandemii angażujemy się w różnego rodzaju akcje. Wspólnie z Portem Gdynia wyposażyliśmy cztery pomorskie placówki medyczne z Po-

morza w analizatory do diagnostyki zakażeń SARS-CoV-2. Sfinansowaliśmy zakup środków ochrony osobistej (przyłbic ochronnych, maseczek, gogli, fartuchów, kombinezonów), czy łodówek turystycznych do przewożenia materiału biologicznego i generatorów ozonu. Przekazaliśmy Państwowej Straży Pożarnej 10 namiotów z pełnym wyposażeniem, z ogrzewaniem i oświetleniem, które mogą służyć za tymczasowe izby przyjęć. Wspieraliśmy akcję #PoślekaWysilek, koordynowaną przez Gdańską Fundację Rozwoju Gospodarczego, w ramach której od kwietnia do końca czerwca ub.r. przygotowano 10 tysięcy dwudaniowych obiadów dla lekarzy i pielęgniarek z gdańskich szpitali i seniorów. Jesienią, w związku z kolejną falą zachorowań, zapoczątkowaliśmy akcję #PortGdańskWspiera. Zdecydowaliśmy się pomagać lokalnie. Sfinansowaliśmy 8 tysięcy ciepłych posiłków dla ratowników medycznych z Pomorza i seniorów z najbliższych nam dzielnic Gdańska. Część przekazaliśmy do Banku Żywności. Chcemy pomagać, bo czujemy się częścią tej społeczności.

Porty w Szczecinie i Świnoujściu zmieniają się na naszych oczach. Boom inwestycyjny trwa!

W zespole morskich portów Szczecin-Świnoujście trwa wielka ofensywa inwestycyjna. W trakcie są przełomowe inwestycje, o których dyskutowano przez wiele lat, a teraz ich realizacja odbywa się na naszych oczach. Dzięki nim poprawi się konkurencyjność obu portów, a także firm działających na ich terenie.

Zarówno infrastruktura obydwu portów, jak i połączenia drogowe i kolejowe do nich prowadzące zostaną przystosowane do aktualnie obowiązujących trendów na rynku transportu morskiego. Porty poprzez poszerzenie oferty handlowej będą mogły zaważyć o nowych kontrahentów i większą ilość obsługiwanych ładunków.

Najważniejsze projekty inwestycyjne w zespole portów Szczecin-Świnoujście:

12,5 m dla Szczecina

Pogłębienie toru wodnego Świnoujście-Szczecin do 12,5 metra pozwoli wpływać do portu w Szczecinie większym jednostkom, co znacząco poprawi jego zdolności przeładunkowe oraz zwiększy spektrum obsługiwanych towarów. To ogromna szansa rozwoju nie tylko dla samego Szczecina, ale także dla całego Pomorza Zachodniego. Wartość tej inwestycji, którą realizuje Urząd Morski w Szczecinie wynosi ok. 1,44 mld zł. Termin jej zakończenia to 2022 rok. Aby osiągnąć zakładany efekt w postaci większej ilości obsługiwanych towarów, konieczne jest dostosowanie portowych

nabrzeży do nowej głębokości toru wodnego. Zadanie to wykona Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście SA w ramach dwóch pakietów inwestycyjnych: „Poprawa dostępu do portu w Szczecinie w rejonie Basenu Kaszubskiego” oraz „Poprawa dostępu do portu w Szczecinie w rejonie Kanału Dębickiego”. W ramach inwestycji w Basenie Kaszubskim szczyńskiego portu powstanie m.in. nowe nabrzeże Dąbrowieckie, a zmodernizowane zostaną nabrzeża Katowickie i Chorzowskie. Z kolei projekt w rejonie Kanału Dębickiego obejmuje wybudowanie nabrzeża Norweskiego o długości 300 m, zmodernizowanie nabrzeża Czeskiego i Słowackiego oraz poszerzenie Kanału Dębickiego do 200 m na całej jego długości. Akwenu portowe uzyskają głębokość 12,5 metra. Nabrzeża mają być gotowe w 2023 roku. Łączna wartość obu tych inwestycji to 750 mln złotych.

Portowe szlaki kolejowe zmieniają się na lepsze

W Szczecinie i Świnoujściu trwają największe w historii prace budowlane obejmujące modernizację linii kolejowych. Realizacja tej inwestycji przez PKP Polskie Linie Kolejowe SA i Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście SA poprawi dostęp do portów od strony lądu, dzięki czemu ładunki obsługiwane w portach będą sprawniej wywożone w głąb kraju. Doce-

lowo inwestycja umożliwi dojazd do portów dłuższych i cięższych składów. Pojadą pociągi 750-metrowe o obciążeniu 221 kN na oś. Dzięki likwidacji wąskich gardeł, składy towarowe zostaną obsługiwane szybciej i sprawniej. Wartość inwestycji wynosi łącznie ok. 1,5 mld zł. Termin jej zakończenia to 2022 rok.

Bezpieczeństwo priorytetem

Portowy System Dokowania PNDS to narzędzie, które umożliwia bezpieczne i sprawne manewrowanie promem podczas cumowania na nabrzeżu. System składa się z części lądowej oraz statkowej. Jego wdrożenie ma na celu podniesienie bezpieczeństwa i niezawodności operacji cumowania promu do nabrzeża na terminalu promowym w Świnoujściu, gdzie manewrowanie jest często ograniczone przez trudne warunki pogodowe. System określa za pomocą dwóch skanerów laserowych dokładną prędkość i położenie promu w stosunku do nabrzeża. Informacje przesyłane są bezprzewodowo na pokład manewrującego promu i wyświetlane na tablicy statkowym. Dodatkową funkcjonalnością systemu jest możliwość zapisu danych z cumowania na serwerze oraz zdalny dostęp do nich, co może być wykorzystane w celach szkoleniowych. System kosztował ponad 775 tys. złotych.

Rozbudowa Terminalu LNG im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Świnoujściu

W Terminalu LNG im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Świnoujściu wspólnie z Gaz Systemem ZMPSiS SA realizuje wartość prawie dwa miliardy złotych inwestycję obejmującą budowę trzeciego zbiornika na LNG, drugiego nabrzeża i infrastruktury do załadunku i rozładunku skroplonego gazu. Inwestycja zwiększy elastyczność pracy świnoujskiej instalacji do ok. 8,3 mld m³ rocznie oraz umożliwi uruchomienie nowych usług, na które jest coraz większy popyt na dynamicznie rozwijającym się rynku LNG. Termin zakończenia inwestycji to koniec 2023 roku.

Przystosowanie infrastruktury terminalu promowego w Świnoujściu do obsługi transportu intermodalnego

Obszarem działań objęta jest północna część terminalu, tj. stanowiska promowe nr 5 i 6 oraz ich zaplecze, które połączono w jedno stanowisko. W rezultacie powstanie linia cumownicza o długości 294 m, umocnione będzie także dno przy nabrzeżu. Istniejąca rampa przeładunkowa o szerokości 14 m i nośności 60T zostanie przebudowana i uzyska 35m szerokości i 180T nośności. Zakres prac obejmuje również przebudowę istniejącej i wykonanie nowej niezbędnej infrastruktury technicznej na nabrzeżu i zapleczu. Kwestią kluczową jest przebudowa istniejących oraz budowa nowych torów kolejowych i placów manewrowo-postojowych. Z kolei zakup i montaż rękawa pasażerskiego umożliwi bezkolizyjne przemieszczanie się pieszych, natomiast budowa estakady nad stacją kolejową Świnoujście w znakomity sposób skomunikuje teren terminalu z zapleczem. Zakupione zostaną również cztery ciągniki siodłowe i dwa wózki wysokiego składowania typu „reach stacker” służące do transportu i przeładunku kontenerów na terminalu. Całkowity koszt robót budowlanych przekracza 155 mln złotych. Zakończenie realizacji inwestycji planowane jest w roku 2022.

Budowa parkingu przy terminalu promowym w Świnoujściu

Parking zaoferuje 278 miejsc dla ciężarówek. Będzie połączony z siecią wodociągową i kanalizacyjną, a także z siecią elektroenergetyczną i teletechniczną. Będzie wyposażony w system sygnalizacji, oznakowanie dróg, oświetlenie oraz instalacje sanitarne i recykling odpadów. Celem projektu jest nie tylko poprawa infrastruktury dostępowej do portu oraz usprawnienie połączenia morskiego pomiędzy Świnoujściem a dwoma portami w Szwecji - Trelleborg oraz Ystad, ale także troska o środowisko naturalne. Efekty inwestycji odczują również mieszkańcy Świnoujścia, bowiem w momencie spiętrzenia ruchu ciężarówek, te nie będą już parkować na poboczach ulic wiodących do terminalu. Ponadto zaplecze sanitarne dostępne na parkingu poprawi komfort oczekiwania kierowców na prom. Inwestycja jest realizowana w formule projektu i zbuduj. Parking ma być gotowy jeszcze w tym roku. Jego koszt to prawie 31 mln zł brutto.

Zakup statku pożarniczego

Główne zadania statku pożarniczego to: prowadzenie akcji ratowniczo-gaśniczych, zabezpieczanie akwenu portowego przed pożarem, ochronę przeciwpożarową i asystę, np. gazowców w granicach portów Szczecin i Świnoujście. Nowa jednostka będzie trzecią we flocie Spółki. Obecnie w Szczecinie cumuje „Strażak – 24”, w Świnoujściu zaś „Strażak – 26”.

Będzie bardziej eco

W portach Szczecina i Świnoujścia trwają zaawansowane roboty nad rozbudową i modernizacją infrastruktury technicznej. W ramach inwestycji szczególny nacisk położono na ograniczenie szkodliwych emisji zanieczyszczeń do środowiska oraz bezpieczeństwo energetyczne portów. Inwestycja obejmuje: sieci wodociągowe, kanalizację sanitarną, kanalizację wód opadowych, zasilanie elektroenergetyczne, sieci teletechniczne, sieć wody przeciwpożarowej oraz system odwadniania terenów. Prowadzone prace uporządkują i uzupełnią infrastrukturę techniczną we wszystkich rejonach portu w Szczecinie i Świnoujściu. Zapewni to optymalizację zużycia nośników energii, poprawę sytuacji w zakresie ochrony środowiska i dostosowanie w tym do obowiązujących norm i przepisów. Inwestycja umożliwi zasilanie promów w energię elektryczną z sieci lądowej (zamiast z agregatów), co dodatkowo ograniczy zanieczyszczenie środowiska, szczególnie w zakresie emisji szkodliwych związków siarki i azotu oraz hałasu. Planowany koszt całego projektu przekracza 119 mln złotych.

Portowe inwestycje współfinansowane są ze środków unijnych w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko oraz CEF Łącząc Europę. W ramach perspektywy UE 2004-2006 kwota inwestycji zrealizowanych w portach przez ZMPSiS SA wyniosła 120 mln złotych, w kolejnej perspektywie 2007-2013 wzrosła do 650 mln, z kolei w ramach obecnej na lata 2014-2020 z czasem realizacji do 2023 roku sięga blisko 2 mld złotych.

Jednak, to nie wszystko, nowy etap rozwoju

Głębokowodny Terminal Kontenerowy w Świnoujściu to zupełnie nowy etap rozwoju zespołu portów Szczecin-Świnoujście. Przyszły terminal ma powstać w ciągu najbliższych kilku lat i docelowo osiągnąć roczną zdolność przeładunkową ok. 2 mln TEU (znormalizowanych kontenerów 20'). Będzie w nim możliwa równoczesna obsługa co najmniej dwóch jednostek typu ULCS/megamax. Zakłada się maksymalne ograniczenie negatywnego oddziaływania

terminalu na otoczenie i środowisko, zarówno w okresie budowy, jak i jego eksploatacji oraz wykorzystanie – szczególnie na etapie użytkowania – technologii i sprzętu o możliwie jak najniższym poziomie emisji, zgodnie z koncepcją „green terminal”. Ze względu na oddalenie od miasta, umiejscowienie terminalu nie ograniczy dostępu do obiektów turystycznych i nie obniży walorów wypoczynkowych Świnoujścia, a przyplływające kontenerowce mogą stać się dodatkową atrakcją. Podobne terminale zlokalizowane w pobliżu stref turystycznych z powodzeniem funkcjonują np. w Barcelonie, Walencji czy Pireusie. ZMPSiS SA oczekuje, że podmiot wybrany w obecnie trwającym postępowaniu zrealizuje również działania na rzecz społeczności lokalnej uzgodnione z jednostkami samorządu terytorialnego.

Krzysztof Urbaś, prezes Zarządu Morskich Portów Szczecin i Świnoujście SA: Zarząd portu działa w oparciu o strategię rozwoju. Obecna przewiduje działania do 2027 roku. W kolejnych latach rozważamy w Szczecinie dalszy rozwój zachodniej części Ostrowa Grabowskiego jako kontynuację obecnej inwestycji w tym rejonie w Kanale Dębickim. Z kolei w Świnoujściu definiujemy możliwości modernizacji portu wewnętrznego, rozbudowy terminalu promowego oraz poszerzenia działalności portowej o nowe terytory. Nasz plan inwestycyjny chcemy przede wszystkim skorelować z nową perspektywą unijną obejmującą lata 2021-2027, która rozpocznie się de facto w roku 2024. Dysponujemy terenami, które z powodzeniem możemy wykorzystać i zagospodarować na cele portowe, czym zwiększymy potencjał przeładunkowy portów i wielkość obsługiwanych w nich towarów.

Politechnika Koszalińska - w centrum regionu

Z dr hab. Danutą Zawadzką prof. PK, rektorem Politechniki Koszalińskiej, rozmawia Jarosław Jurkiewicz

- Czy wynikające z pandemii ograniczenia okazały się jedynie dolegliwością, czy też były także nieoczekiwaną lekcją?

To były trudne doświadczenia, z których staraliśmy się wyciągnąć pozytywną naukę. Pandemia stała się ponadto sprawdzianem społecznej odpowiedzialności Uczelni. Gdy liczba zachorowań zaczęła lawinowo rosnąć, postanowiliśmy wesprzeć służby, które dbały o bezpieczeństwo sanitarne. Pracownicy Wydziału Architektury i Wzornictwa szyli maseczki ochronne.

Centrum Druku 3D pracujące pod kierunkiem profesora Tomasza Królikowskiego produkowało przyłbice ochronne. Aktywność szkół wyższych we wspieraniu walki z koronawirusem dostrzegł marszałek województwa zachodniopomorskiego. Politechnika Koszalińska stała się jednym z beneficjentów środków z projektu PROTO_LAB. Pieniądze wsparły tworzenie i wdrożenie innowacyjnych sposobów poprawy bezpieczeństwa nas wszystkich.

Rok 2020 był też okres wytężonej pracy naukowej, a dla niektórych osób - zbierania efektów wieloletnich badań.

Sześciu naukowców Politechniki Koszalińskiej odebrało z rąk Prezydenta RP akty nadania tytułu profesora zwyczajnego. Jeden z nich – prof. Krzysztof Nadolny z Wydziału Mechanicznego – został zaliczony do elitarnej grupy najbardziej wpływowych naukowców świata według rankingu przygotowanego przez Uniwersytet Stanforda. Pracownik Wydziału Nauk Ekonomicznych dr Grzegorz Kwiatkowski, który jest zatrudniony na stanowisku profesora Uczelni, znalazł się na 13. miejscu wśród 200 młodych naukowców, którzy otrzymali prestiżowe stypendium ministra nauki i szkolnictwa wyższego.

Wiele projektów to wynik pracy całych zespołów naukowców.

Wysiłkiem pracowników filii Politechniki Koszalińskiej w Szczecinku powstało Centrum Pomiaru Fizycznych i Mechanicznych Właściwości Materiałów Drzew-

nych. Kilka ważnych projektów ma na swoim koncie Wydział Mechaniczny Politechniki Koszalińskiej. Jednym z nich jest uruchomione Centrum Badawczo-Wdrożeniowe Inżynierii Powierzchni, Projektowania i Symulacji Procesów oraz Badań Wibroakustycznych.

Dzięki realizacji innego projektu powstał nowoczesny ośrodek badawczo-wdrożeniowy z zakresu technik przyrostowych. O Centrum Szybkiego Prototypowania – bo tak nazywa się ten ośrodek – można było przeczytać na stronach internetowych brytyjskiego kwartalnika branżowego i amerykańskiej firmy, która jest liderem we wdrażaniu technologii 3D.

Politechnika Koszalińska zmienia także własną bazę.

W listopadzie został rozstrzygnięty konkurs na opracowanie koncepcji architektoniczno-urbanistycznej Centrum Wiedzy Cognitarium. Stanie się ono siedzibą biblioteki uczelnianej i innych bibliotek branżowych.

Przygotowujemy się do przebudowy Domu Studenta numer 1. W grudniu dotarła do nas także informacja, że Narodowe Centrum Badań i Rozwoju przyznało naszej uczelni blisko 4,8 miliona złotych na realizację projektu „Uczelnia dostępna – Politechnika Koszalińska”.

Jaką Uczelnią będzie w przyszłości Politechnika Koszalińska?

Będę dążyć do tego, aby była silnym ośrodkiem akademickim Pomorza Środkowego – o dużej aktywności badawczo-dydaktycznej w obszarze nauk: inżynieryjno-technicznych, ścisłych i przyrodniczych, rolniczych, społecznych, humanistycznych i w dziedzinie sztuki. Za priorytetowe zadania uznaję uzyskanie w najbliższej ewaluacji statusu uczelni akademickiej, rozwijanie oferty kształcenia i pogłębianie współpracy z otoczeniem.

Chcę, by uczelnia była atrakcyjnym miejscem studiowania, wyzwalania kreatywności i realizacji ambicji ludzi. Ośrodkiem o istotnym znaczeniu dla otoczenia społecznego i gospodarczego.

Wspierają młodych ludzi w nauce, rozwoju i poszukiwaniu pracy

Na Politechnice Koszalińskiej będą dwa nowe kierunki studiów: Sieci i instalacje budowlane oraz Bioanalitika chemiczna. W ofercie kształcenia mają znaleźć się już w roku akademickim 2021/2022. Potrzebę uruchomienia studiów na nowych kierunkach sygnalizowali zarówno przedsiębiorcy, jak i maturzyści. Studia na obu kierunkach odbywać się będą na pierwszym poziomie kształcenia i potrwają osiem semestrów. Absolwenci uzyskają tytuł inżyniera.

Kierunek Sieci i instalacje budowlane, związany z szeroko rozumianym budownictwem, będzie powiązany dydaktycznie i naukowo z Wydziałem Inżynierii Lądowej, Środowiska i Geodezji (proces kształcenia wspierać będą także pracownicy dydaktyczni z innych wydziałów).

Uruchomienie studiów na kierunku Bioanalitika chemiczna jest uzależnione od uzyskania zgody Ministerstwa Edukacji i Nauki, który wcześniej musi zasięgnąć opinii Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Bieg po indeks

Warto więc studiować na Politechnice Koszalińskiej, której oferta kształcenia odpowiada potrzebom rozwijającej się szybko gospodarki. Tym większą motywację mają młodzi ludzie z całej Polski do wzięcia udziału w XXIV edycji konkursu „Bieg po Indeks”, którego współorganizatorami są: Politechnika Koszalińska i samorząd Koszaliński.

Konkurs od wielu lat cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem uczniów i nauczycieli, nie tylko dlatego, że oferuje indeks Politechniki Koszalińskiej. W sposób przystępny promuje i propaguje nowoczesne technologie i matematyczne, fizyczne oraz informatyczne kierunki studiów. Pomaga młodzieży w przygotowaniu do matury.

„Bieg po indeks” prowadzony będzie w trzech etapach. Etap I polega na rozwiązaniu zadań pod kontrolą nauczyciela (za pośrednictwem platformy e-learningowej). Zadania dostępne będą na stronie Politechniki Koszalińskiej. Etap II – półfinał – pozwala nauczycielom dokonać wyboru uczniów, którzy wezmą udział w finale. Uczniowie pobierają 15 zadań testowych, które następnie zostaną sprawdzone przez „zdalnego nauczyciela”. Wyniki testu trafią do nauczyciela prowadzącego uczniów.

Etap III – finał, który obejmuje pisemną pracę z matematyki, fizyki i informatyki (15 zadań). Uczestnik rozwiązuje w ciągu 120 minut pięć wybranych przez siebie zadań. Finał konkursu zaplanowany jest na 9 kwietnia br. – w auli Politechniki Koszalińskiej przy ulicy Śniadeckich 2.

Dodatkowe lekcje z matematyki

Uczelnia pomaga też w inny sposób młodym ludziom, którzy chcą na niej studiować. Rektor Politechniki Koszalińskiej dr hab. Danuta Zawadzka, prof. PK i starosta powiatu Krzysztof Lis, absolwent Politechniki Koszalińskiej, podpisali 22 stycznia 2021 r. umowę na realizację zajęć dodatkowych z matematyki dla maturzystów szkół z powiatu szczecineckiego. Kursy sfinansuje uczelnia.

W projekcie, który ma na celu istotne wsparcie dla młodych osób planujących kontynuację nauki na studiach np. na Politechnice Koszalińskiej, ogółem weźmie udział 557 uczniów z 24 klas w sześciu szkołach. Projekt realizowany będzie od lutego do kwietnia 2021 r.

Współpraca z Nowo Glass

Ci, którzy już dostaną się na Politechnikę Koszalińską będą mogli liczyć na wysoką

jakość kształcenia, ale też i kontakt z praktyką gospodarczą. Rektor Politechniki Koszalińskiej dr hab. Danuta Zawadzka, prof. PK oraz prorektor ds. studenckich dr hab. inż. Tomasz Królikowski, prof. PK, 3 lutego br., podpisali z przedstawicielami – specjalizującą się w produkcji szyb zespolonych – firmy „Nowo-Glas” z Nowogardu porozumienie o współpracy naukowo-badawczej.

Studenci Politechniki Koszalińskiej będą mogli realizować staże i praktyki w firmie z wieloletnim doświadczeniem w wykorzystywaniu specjalistycznej technologii. Współpraca obejmować będzie również wspólne poszukiwanie i opracowywanie nowych technologii i produktów dla przedsiębiorstwa oraz ich wdrażanie.

Dzień z pracodawcą

Uczelnia dba również o swoich absolwentów. Politechnika Koszalińska, w ramach współpracy z pracodawcami, zaprosiła przedsiębiorców do udziału w nowej inicjatywie – cotygodniowego „Dnia z Pracodawcą”. Przedsięwzięcie promujące lokalny rynek pracy jest organizowane w formie online przez Biuro Karier i Promocji Edukacji.

Mateusz Stankiewicz

Politechnika
Wrocławska

Inicjatywa powinna wyjść z obu stron

Współpraca uczelni z biznesem jest w wielu krajach podstawą rozwoju gospodarki. W Polsce takie działania rozwijają się z roku na rok coraz lepiej, ale chyba daleko nam jeszcze do ideału?

Prof. Dariusz Łydźba, prorektor ds. współpracy PW: Ideal jest zawsze nieosiągalny, a formułujemy go tylko po to, żeby do niego dążyć. Ale to prawda, że w naszym kraju współpraca uczelni z gospodarką nie jest rozwinięta tak, jak na Zachodzie. Większość podmiotów gospodarczych nie ma odpowiednich środków finansowych na realizację prac badawczo-rozwojowych. Gdy jako uczelnia otrzymujemy propozycję współpracy ze strony firmy, często oznacza to prośbę o pomoc w rozwiązaniu pilnego problemu.

W takim razie może to uczelnia powinna wyjść pierwsza z taką inicjatywą?

Po części na pewno tak. Na Politechnice Wrocławskiej mamy jednostki, które zajmują się współpracą z przemysłem. Mówię tu m.in. o Centrum Wiedzy i Informatyki Naukowo-Technicznej czy Wrocławskim Centrum Transferu Technologii. Obecny poziom współpracy uczelni z przemysłem jest zadowalający, ale jestem przekonany, że powinniśmy go rozwijać. Pomysłem na to jest utworzenie Centrum Biznesu i Innowacji, które będzie oferowało kompleksową obsługę dla każdego rodzaju podmiotu gospodarczego.

Kompleksową czyli jaką?

Centrum ma nie tylko reprezentować Politechnikę Wrocławską w środowisku

biznesowym, lecz także być miejscem, w którym przedsiębiorca znajdzie pomoc w każdej sprawie, w jakiej się do nas zgłosi. Bez względu na to, czy będzie to szybka ekspertyza, prośba o doradztwo w sprawie innowacyjnych technologii, czy chęć rozpoczęcia dużego projektu badawczo-rozwojowego. Nasi specjaliści będą czuwać nad realizacją projektu od momentu zgłoszenia problemu aż do jego rozwiązania. Chociaż Politechnika Wrocławska jest znana przede wszystkim ze współpracy z dużymi firmami, takimi jak KGHM, Volvo, 3M, Toyota czy Credit Suisse, to jesteśmy otwarci także na potrzeby małych i średnich przedsiębiorstw, którym możemy pomóc np. w kwestii cyfryzacji.

Cyfryzacja, automatyzacja, analiza i przetwarzanie danych to jedne z podstawowych elementów Przemysłu 4.0. Rozwój w tym zakresie to kolejne wielkie wyzwanie stojące zarówno przed polską gospodarką, jak i szkołami wyższymi.

Na Politechnice Wrocławskiej już wiele się pod tym kątem zmienia. Informatyki uczymy na kilku wydziałach, ale mamy już kierunki związane ze sztuczną inteligencją czy cyberbezpieczeństwem, a na Wydziale Elektroniki także specjalność Przemysł 4.0. Trwają przygotowania do utworzenia Wydziału Informatyki i Telekomunikacji, w którym skoncentrowane zostaną badania w tych dziedzinach. Musimy też skończyć z „uczeniem rzemiosła”, bo w dobie Przemysłu 4.0 kariera zawodowa podlega dynamicznym zmianom. Młodzi ludzie muszą być elastyczni, a my nie możemy im utrudniać rozwoju. Obserwując obecny rynek pracy, mogę powiedzieć, że po żadnym kierunku nie ma problemów z pracą i odpowiednim wynagrodzeniem, pod warunkiem jednak, że na studiach zdobyło się wiedzę, a nie tylko dyplom.

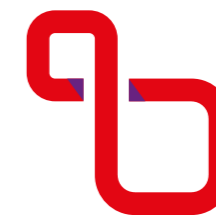
Więcej informacji na: biznes.pwr.edu.pl

**Rozmawiał
Michał Ciepelski**

Politechnika Śląska – uczelnia badawcza i partner rozwoju

Politechnika
Śląska

**UCZELNIA
BADAWCZA**
INICJATYWA DOSKONAŁOŚCI
Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Politechnika Śląska należy do grona dziesięciu uczelni – laureatów konkursu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza”. Dzięki silnym związkom z nowoczesną technologią i przemysłem przyszłości prowadzi badania stosowane w sześciu priorytetowych obszarach. Działania Uczelni koncentrują się także na transferze technologii. Jako jedyna publiczna uczelnia techniczna w niezwykle dynamicznie rozwijającym się i najbardziej uprzemysłowionym w kraju regionie – Górn Śląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, kształci wysoko wykwalifikowane kadry i należy do grupy wiodących partnerów wspierających rozwój gospodarczy regionu, kraju i Europy.

Uczelnia jest otwarta na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. – Wypracowaliśmy w tej kwestii takie rozwiązania, które pozwolą nam na systemowe i konsekwentne budowanie i utrzymywanie relacji z otoczeniem. Po bardzo szczegółowej analizie potrzeb otoczenia i możliwości Politechniki Śląskiej, na podstawie licznych, także międzynarodowych audytów potencjału Uczelni, wyłoniliśmy kilka kierunków badawczych kluczowych dla regionalnego i globalnego rozwoju. W myśl tych ustaleń specjalizacja Politechniki Śląskiej jako uczelni badawczej skupia się na sześciu priorytetowych obszarach ba-

dawczych (POB). Zarówno dotychczasowe osiągnięcia i doświadczenie, jak i potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, są podstawą rozwijania działalności badawczej uczelni, przyczyniając się do wzmacniania potencjału całego Regionu – mówi prof. Arkadiusz Mężyk, rektor Politechniki Śląskiej.

Priorytetowe Obszary Badawcze

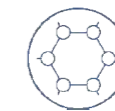
Onkologia obliczeniowa
i spersonalizowana
medycyna

Automatyzacja procesów
i Przemysł 4.0

Inteligentne miasta,
mobilność
przyszłości

Materiały przyszłości

Sztuczna inteligencja
i przetwarzanie danych

Ochrona klimatu
i środowiska, nowoczesna
energetyka

Bliska kooperacja z otoczeniem gospodarczym jest elementem tradycji Politechniki Śląskiej, która powstała z potrzeby powołania uczelni technicznej dla wsparcia przemysłu w regionie. Dzięki współcześnie prowadzonej aktywności, Politechnika Śląska staje się centrum kompetencji w za-

kresie najnowocześniejszych technologii na skalę międzynarodową. Uczelnia prowadzi bazy danych własności intelektualnej, aparatury, laboratoriów, technologii i ekspertów. Tworzy szczegółowe portfolio zakresu badań, ekspertyz i usług wykorzystujących aparaturę oraz wiedzę ekspercką pracowników naukowych Politechniki Śląskiej, a także ofertę projektów badawczych, prowadzonych na Uczelni, mogących znaleźć zastosowanie w przemyśle. Uczelnia intensywnie wspiera komercjalizację badań, czego efektem jest stały wzrost liczby wynalazków i patentów, a także zleceń z przemysłu, np. analiz i ekspertyz.

Politechnika Śląska, jako uczelnia silnie związana z nowoczesną technologią koncentruje wysiłki w kształceniu studentów i doktorantów, opartym na badaniach naukowych i innowacjach, z wykorzystaniem nowoczesnych metod i form. W procesie kształcenia aktywnie uczestniczą pracodawcy poprzez formułowanie celów i tema-

tów prac dyplomowych. Uczelnia prowadzi studia dualne poprzez szeroką sieć kontaktów z otoczeniem biznesu.

Zapraszam do współpracy.
www.polsl.pl

PGE konsekwentnie inwestuje w energetykę odnawialną

20 lutego minął rok od powołania XI kadencji zarządu PGE Polskiej Grupy Energetycznej. W wyjątkowo trudnych realiach pandemii został opracowany ambitny plan transformacji Grupy PGE. Realizacja zielonych inwestycji zapowiedziana w pierwszych dniach urzędowania prezesa PGE Wojciecha Dąbrowskiego urzeczywistnia się.

Minął rok od czasu, kiedy ze strony prezesa PGE Wojciecha Dąbrowskiego padły deklaracje o wyznaczeniu zielonego kierunku transformacji energetycznej. Po kilku miesiącach intensywnych przygotowań, w październiku 2020 roku opublikowana została nowa Strategia Grupy PGE do 2030 r., w której została przedstawiona droga do dekarbonizacji wytwarzania oraz cel osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r.

W branży energetycznej decyzje podejmuje się z długoterminową perspektywą, dlatego aby osiągnąć założony cel, Grupa PGE już dzisiaj inwestuje w projekty o wielkiej skali. Umowa z duńską spółką Ørsted na budowę morskich farm wiatrowych na

Morzu Bałtyckim jest obecnie najważniejszą inwestycją w Grupie PGE. Dzięki kontraktowi z liderem branży morskich farm wiatrowych, do 2030 roku powstaną dwie morskie farmy Grupy PGE o łącznej mocy 2,5 GW. Zgodnie z założeniami nowoprzyjętej Polityki Energetycznej Polski, moc zainstalowana na Bałtyku w 2030 r. ma osiągnąć ok. 5,9 GW, a do 2040 roku ok. 11 GW. W styczniu 2021 roku PGE podpisała z Enę i Tauronem list intencyjny w sprawie współpracy przy przyszłych projektach morskich farm wiatrowych na obszarze Polskiej Wyłącznej Strefy Ekonomicznej Morza Bałtyckiego. Podjęcie partnerskich działań pomiędzy spółkami jest uzasadnione między innymi dużą konkurencją ze strony podmiotów trzecich zaangażowanych w projekty morskiej energetyki wiatrowej.

Grupa PGE inwestuje również w rozwój energetyki wiatrowej na lądzie. W czerwcu PGE uruchomiła dwie nowe farmy wiatrowe Starza/Rybice i Karnice II. Inwestycja w północno-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego to 43 turbiny

o łącznej mocy zainstalowanej blisko 100 MW. W obszarze lądowych farm wiatrowych Grupa podejmuje również działania akwizycyjne. W lipcu PGE zakupiła leżącą w województwie łódzkim Farmę Wiatrową Skoczylody o łącznej mocy 36 MW.

W ramach inwestycji w OZE ruszył długoterminowy program budowy magazynów energii o łącznej mocy 800 MW. W grudniu 2020 r. uruchomiony został pierwszy z projektów magazynowych w podkarpackiej Rzepedzi. Inwestycja ta jest odpowiedzią na konkretne potrzeby odbiorców PGE, związane z poprawą jakości dostaw energii oraz zapewnieniem zasilania rezerwowego na wypadek awarii lub prac planowych. Obecnie w fazie przygotowania jest projekt dużego magazynu w Żarnowcu o mocy 200 MW.

W ramach Programu PV w 2020 r. uruchomione zostały cztery, jednogawatowe instalacje fotowoltaiczne w województwie lubelskim, podkarpackim i lubuskim. Aktualnie PGE ma zabezpieczoną umowami dzierżawę ponad 2000 ha atrakcyjnych inwestycyjnie gruntów, co umożliwi budowę ok. 1,25 GW instalacji PV. W listopadzie ruszyła kampania informacyjna dla właścicieli gruntów zainteresowanych współpracą przy realizacji Programu PV PGE. Program cieszy się dużym zainteresowaniem wśród dzierżawców - zgłosiło się już blisko 1000 właścicieli gruntów zainteresowanych współpracą z Grupą PGE. Niektórzy z nich złożyli oferty dzierżawy terenów o powierzchniach przekraczających 100 ha.

Przez ostatnie 12 miesięcy Grupa PGE przygotowała plan wdrożenia transformacji, która będzie oparta na inwestycjach w odnawialne źródła energii, a jej ważnym elementem w obszarze zasobów ludzkich będzie szeroki program przekwalifikowania pracowników z regionów tradycyjnie związanych z wydobywaniem i konwencjonalnym wytwarzaniem energii elektrycznej. Rozwój odnawialnej energetyki będzie wiązał się z potrzebą pozyskiwania nowych kompetencji - Grupa PGE stworzy swoim pracownikom możliwość kształcenia w kierunkach związanych z rozwojem energetyki nisko i zeroemisyjnej oraz innych zawodach, na które będzie zapotrzebowanie w regionie.

Nie szukać problemów tylko nowych rozwiązań

Z Dominikiem Putzem radcą prawnym, rozmawia Marcin Prynda

Kancelarie prawne boleśnie odczuwają skutki pandemii. Jak to było w przypadku Pana kancelarii? Jaki był pod tym względem 2020 rok?

Wiosną 2020 roku przeżyliśmy szok. Życie gospodarcze zamarło, zmniejszyła się liczba zleceń. Z drugiej jednak strony, już wkrótce okazało się, że wypracowana wcześniej oferta Kancelarii, jak również pewien sposób działania, okazały się pomocne. W czasie pandemii bardzo szybko zaczęły się rozwijać biznesy związane z nowymi technologiami, e-commerce, gamingiem. Myśmy już wcześniej rozwijali te obszary działalności, mieliśmy zdobyte doświadczenie w obsłudze takich podmiotów i w tym trudnym czasie pandemii zaczęło to procentować.

Mając dobrze zdywersyfikowany portfel produktowy, ponadto, obniżając koszty poprzez m.in. wprowadzenie zdalnej obsługi klientów, mogliśmy stosunkowo dobrze przetrwać 2020 rok. Oczywiście, w II i III kwartale nastąpił spadek przychodów, ale już w IV kwartale zaczęliśmy nadrobić straty. Nasi klienci choć też odczuwali skutki pandemii, to jednak nie bankrutowali nie musieli się restrukturyzować.

Zdalny kontakt prawnika z klientem to chyba jednak nie to samo co bezpośrednie spotkanie?

Oczywiście, jeżeli po raz pierwszy mamy kontakt z klientem, to bezpośrednie spotkanie z nim, uścisk dłoni - mają duże znaczenie. Jeżeli jednak utrzymujemy relacje z klientem przez dłuższy czas, to spotkania zdalne okazują się tak samo efektywne jak tradycyjne, ale jeszcze pozwalają nam zaoszczędzić mnóstwo czasu i tym samym zmniejszyć koszty obsługi klientów. A w czasach pandemii okazało się to bardzo ważne.

Czy kancelariom prawnym trudno jest się dostosować do bardzo szybkich zmian w gospodarce, w której powstają na przykład nowe branże oparte na nowoczesnych technologiach?

Przy tradycyjnym podejściu do tego zawodu - tak. Mówi się na przykład, że prawnicy szukają problemów, a nie rozwiązań.

Tymczasem, przedsiębiorcy działający w obszarach IT bardzo często poszukują nowych rozwiązań. Często prawo za nimi nie nadąża. Trzeba umieć pomóc takim przedsiębiorcom, zdobyć doświadczenie w takich dziedzinach.

Pamiętam, jak naszym klientem został developer gier na urządzenia mobilne. Wtedy jeszcze było to małe środowisko, wystarczyło poznać kilku takich przedsiębiorców i można było powiedzieć, że znamy branżę. Na początku to było grono przyjaciół, potem zaczęło przybywać takich przedsiębiorców, zaczęła bardzo szybko powstawać branża, która stała się obiektem zainteresowania wielkich marek. Tym samym zaczęła być atrakcyjna również dla prawników.

Trzeba jednak umieć rozmawiać z tymi przedsiębiorcami, bardzo często są to ludzie młodzi, szukający innowacyjnych, nietypowych rozwiązań. W sytuacji pandemii, gdzie takie branże zaczęły się bardzo szybko rozwijać zdobyte wcześniej doświadczenia okazały się bezcenne.

A tradycyjne obszary prawne? Jeśli ktoś przyjdzie do Pana na przykład w sprawach testamentowych?

Już na początku naszej działalności zaczęliśmy się specjalizować w obsłudze biznesu. Obsługujemy małe i średnie przedsiębiorstwa, ale też i wielkie firmy, choć w wąskich zakresach, jak na przykład ochrona danych osobowych. Można powiedzieć, że sprawy spadkowe, testamentowe nie powinny nas interesować.

nowały itd. Nie chodzi tu więc o zwykłe napisanie testamentu. Uważam, że w XXI wieku będzie bardzo wiele takiego przekazywania aktywów przez istniejących lub byłych już przedsiębiorców.

Określając przyszłą koniunkturę eksperci pytają przedsiębiorców o ich przewidywania co do rozwoju gospodarki, czy są optymistami, czy pesymistami, czy będą inwestować, czy się wstrzymają, bo czasy są niepewne. Jak Pan, jako przedsiębiorca odpowiedział by na takie pytania?

Trudno by mi było precyzyjnie oznaczyć jakiś punkt na skali, jeśli pyta Pan o wskaźnik PMI (*Purchasing Managers' Index*). Widząc pozamykane sklepy, punkty

usługowe, trudno być optymistą. Jeśli jednak biorę pod uwagę dziedzinę, w której działam, to tu już jestem optymistą. Wchodzimy w nowy rok z wieloma nowymi produktami, z nowymi relacjami z naszymi klientami, z umiejętnością obniżania kosztów obsługi. To wszystko pozwala nam spokojnie patrzeć w przyszłość, myśleć o dalszym rozwoju. Bardzo nas cieszy, że nie musimy zmniejszać zatrudnienia, a nawet myślimy o jego zwiększeniu.

PUTZ KANCELARIA PRAWNA

A jednak zauważyliśmy tu ciekawą tendencję. Jest bardzo wiele osób, np. w średnim wieku, które zakończyły już swoje biznesy, sprzedały je, ale mających znaczne aktywa, często nietypowe, nieraz na całym świecie. Mogą to być akcje, udziały w firmach itd. Stały się osobami bardzo zamożnymi i teraz chcą pomyśleć o przekazaniu tych aktywów rodzinie. Mogą mieć przy tym specjalne wymagania, co do tych aktywów chcą, aby one w określony sposób funkcjo-

Klinika Platinum pokazuje jak szybko rozwija się stomatologia

Na stomatologicznej mapie Wrocławia pojawiła się niedawno nowa lokalizacja. Dobrze już znana wrocławianom, ale i nie tylko im — Klinika Platinum otworzyła kolejną, trzecią już placówkę. Tym razem również przy głównej arterii, bo na ulicy Zwycięskiej na Ołtaszynie we Wrocławiu.

Tutaj również znajdziemy kompleksową opiekę stomatologiczną, gdyż właściciele kliniki stawiają na holistyczne podejście do pacjenta, jego potrzeb i problemów.

Nie zostawiamy pacjenta samemu sobie, nie odsyłamy go do „poszukiwań w sieci”. Pragniemy mu pomóc i zaopiekować się nim, obsłużyć dokładnie tak, jak sami chcielibyśmy być obsłużeni – podkreślają właściciele Platinum

W każdej placówce Kliniki Platinum przyjmują specjaliści z zakresu chirurgii, implantologii, endodoncji, ortodoncji, periodontologii, protetyki, stomatologii zachowawczej, estetycznej, ale również logopedzi i neurologopedzi. Jest też dział beauty, zajmujący się medycyną estetyczną, który dopełnia zakres usług. Klinika Platinum współpracuje też ściśle z fizjoterapeutami i osteopatami.

Wierzmy, że tylko przy takim podejściu można pomóc pacjentowi, a nie tylko doraźnie próbować rozwiązywać jego problemy. Owszem, nie zawsze jest tak, że pacjent tego wszystkiego potrzebuje, gdy trafi do nas np. tylko po to, aby zrobić wypełnienie, ale pacjenci wymagający i w pewnej grupie wiekowej, po wypadkach lub urazach potrzebują już kompleksowej i rozbudowanej pomocy oraz przede wszystkim świetnej diagnostyki – mówią właściciele Platinum.

Prawda jest taka, że wszystko w naszym ciele jest ze sobą połączone i niekiedy ból głowy, czy pleców ma swoje początki w problemach z zębami i dokładnie tak samo taka zależność działa w drugą stronę.

Klinika Platinum już od 16 lat leczy Pacjentów nie tylko z Wrocławia czy z Polski. Wielu pacjentów Kliniki Platinum przemierza ocean, aby trafić do tej placówki a robią to zarówno ze względów finansowych, gdyż stomatologia w ich krajach jest dużo droższa, ale także dlatego, że stomatologia w Polsce jest na zupełnie innym, znacznie wyższym poziomie niż w niektórych krajach Europy, czy świata. Poza tym 90% pacjentów trafia do Kliniki Platinum z polecenia. Są na przykład pacjenci z Australii, którzy leczą się w Klinice bo polecili im ją przyjaciele ze Stanów.

Specjaliści z Platinum leczą już trzecie pokolenia, całe rodziny, ich przyjaciół i znajomych — tak to jest, że jak już ktoś tam trafi to zostaje. Również dlatego, że lekarze pracujący w Klinice Platinum wciąż się doskonalą, jeżdżą po całym świecie w celu poszerzenia wiedzy, konfrontują swoje przypadki i czerpią z doświadczenia innych. Sami też często występują w roli ekspertów ucząc innych, są złażnieni nowych rozwiązań, nowych protokołów postępowania, nowych, bo w świecie stomatologii wciąż się coś zmienia.

Stomatologia rozwija się bardzo szybko, jak żadna inna dziedzina medycyny. Cyfrowe rozwiązania zawitały do Platinum już 8 lat temu, wówczas mało która klinika stomatologiczna w Polsce zajmowała się tym tematem, dziś bez tego nie ma współczesnej - dla nich standardowej już - stomatologii. Byli pionierami w tej dziedzinie dlatego dziś mogą uczyć innych.

Dzisiejsza stomatologia to już nie jest stomatologia uśmiechu w jeden dzień, lecz jest stomatologią, w której wszystko niemalże jest możliwe, w której nie ma jednego - najdroższego rozwiązania, a pacjent poddający się zabiegowi, wie, że nie wróci do nas ze swoim problemem.

Umiejętności, doświadczenie oraz wiedza, którą specjaliści z Kliniki Platinum wciąż pogłębiają sprawia, że są jednymi z najlepszych. Do tego umiejętności miękkie, takie jak empatia i ogromne zrozumienie

sytuacji pacjenta daje to, czego inni mogą się uczyć. Odwiedzając Klinikę Platinum spodziewajmy się więc wspaniałej atmosfery, zrozumienia i empatii. Spodziewajmy się przede wszystkim spokojnego i dokładnego omówienia naszego problemu, skrupulatnego przedstawienia planu leczenia oraz wizualizacji tego, jak może wyglądać nasz uśmiech po zakończeniu leczenia. Spodziewajmy się olbrzymiej wiedzy, sprawnych operatorów, leczenia bez bólu, rekonwalescencji i powikłań.

Nie ma w Polsce, drugiej tak nowoczesnej kliniki, w której zespół działa, jak najlepiej naoliwiona maszyna, w której specjaliści wzajemnie omawiają tak szczegółowo wymagające tego przypadki, w której dobro pacjenta, jego spokój i zrozumienie uznawane są za najważniejsze cele. Klinika Platinum to jedno z tych miejsc, które warto odwiedzić w poszukiwaniu nowego i pięknego uśmiechu.

Mimo pandemii gmina nie

Z Sylwiuszem Jakubowskim wójtem gminy Żelazków, rozmawia Ryszard Żabiński

Jak funkcjonuje gmina Żelazków w czasie pandemii? W jaki sposób działa samorządowa administracja, jak obsługiwani są petenci, którzy chcą załatwić urzędowe sprawy?

Urząd Gminy funkcjonuje normalnie, oczywiście tak jak na każdą instytucję na pracę urzędu mają wpływ ograniczenia związane z pandemią. Ale jest to czas intensywnej pracy. Kiedyś ten trudny czas się skończy i musimy być przygotowani do rozliczenia się z dotychczasowych działań i normalnego funkcjonowania.

W trosce o bezpieczeństwo pracowników urzędu i mieszkańców, wprowadzono rozwiązania mające na celu ograniczenie bez-

pośrednich kontaktów zarówno pomiędzy pracownikami (praca zdalna, praca w systemie zmianowym), jak i na linii pracownik – klient, w taki sposób, aby nie miało to wpływu na tempo i sposób załatwienia sprawy.

Mówimy tu głównie o możliwości kontaktu i załatwianiu spraw mieszkańców Gminy poprzez kontakt telefoniczny, poprzez skrzynki elektroniczne, listownie. Jednocześnie, w samym budynku zastosowano środki ostrożności dbając by nie zabrakło rękawiczek, maseczek, przyłbic i środków dezynfekujących, z których mogą korzystać pracownicy i petenci. Zakupiliśmy 10 000 maseczek wielorazowego użytku, które przy współpracy z sołtysami, strażakami z Ochotniczych Straży Pożarnych na terenie Gminy zostały dostarczone do wszystkich gospodarstw domowych na terenie Gminy Żelazków.

Świadomy zarówno wyzwań, przed którymi stoi obecnie personel medyczny, jak również problemów z sprzętem medycznym i środkami ochrony osobistej związanych z pandemią, podjąłem decyzję o wsparciu finansowym dwóch szpitali: jednego na terenie powiatu kaliskiego, drugiego w Kaliszu.

Jaki wpływ ma pandemia na sytuację finansową gminy?

Z pewnością, na kondycję finansową będzie miał wpływ głównie czas trwania pandemii, jestem jednak dobrej myśli po-

nieważ Gmina Żelazków przed pojawieniem się koronawirusa była w bardzo dobrej kondycji finansowej, stąd też nie grozi nam spektakularna katastrofa. Nie ulega wątpliwości, że wraz z pandemią na Gminę spadły dodatkowe wydatki związane np. z organizacją zdalnego nauczania, spadną dochody wynikające z sytuacji gospodarczej przedsiębiorców, wzrosną wydatki związane z pomocą społeczną, stopniowo zacznie pojawiać się coraz więcej wniosków o umorzenie zaległości podatkowych. Żelazków jest gminą, w której prowadzone są liczne inwestycje.

Z jakich przedsięwzięć, w związku z epidemią, trzeba było zrezygnować?

Nie zrezygnowaliśmy z zaplanowanych na ten rok inwestycji, tym bardziej, że na ich realizację Gmina pozyskała środki zewnętrzne lub zamierza je pozyskać. Do najważniejszych należą: rewitalizacja zabytkowej oficyny z przeznaczeniem na cele kulturalne w m. Żelazków, przebudowa dróg, przebudowa oświetlenia ulicznego na solarne, budowa zbiorników wodnych małej retencji, przygotowanie dokumentacji budowy nowej szkoły podstawowej, przebudowa istniejących budynków szkoły na przedszkole i żłobka w Żelazkowie. Na 2020 rok, w budżecie Gminy Żelazków zaplanowanych zostało na inwestycje ponad 8 mln złotych.

Jak Pan ocenia postawę mieszkańców gminy w trudnym czasie pandemii? Jak znoszą obostrzenia, czy stosują się do rygorów związanych z sytuacją epidemiczną?

Daję bardzo wysoką ocenę mieszkańcom Gminy Żelazków, w tym trudnym czasie wykazują się dużym zdyscyplinowaniem, empatią i solidarnością. Aby łagodzić skutki kryzysu psychicznego związanego z COVID-19, Dzienny Dom Senior + w Żelazkowie, Klub Rodziny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i szkoły oferują telefoniczne wsparcie psychologiczne i pedagogiczne.

W jakiej sytuacji znajdują się funkcjonujący na terenie gminy przedsiębiorcy? Jak radzą sobie z kryzysem? Czy mogą liczyć na wsparcie samorządu?

Panujący w Polsce koronawirus ograniczył kontakty międzyludzkie do niezbędnego

rezygnuje z inwestycji

minimum, przez co utrudnione zostało świadczenie usług wymagające bezpośredniego kontaktu na linii usługodawca-usługobiorca. Nałożone zakazy dotyczą najbardziej gastronomię, fryzjerów, kosmetyczki, transport osobowy, ale dotyczą też usług branży budowlanej, ogrod-

niczej, czy rzemieślniczej. Powoduje to ograniczenia działalności lub ich zupełne zawieszanie. Największe problemy będą dotyczyć tych małych firm, które już wcześniej walczyły z problemami natury finansowej, a obecna sytuacja jedynie pogłębiła ten stan. Na chwilę obecną współpracująca

z Gminą Kancelaria Prawna SCBP Piotra Barciekiego z Sopotu przygotowała poradnik dla przedsiębiorców w praktyce dotyczący Tarczy antykryzysowej. Działania samorządu będą zależały od szeregu czynników i z pewnością ukierunkowane będą na faktyczną pomoc poprzez indywidualne podejście do każdego przedsiębiorcy.

Trudno nie zgodzić się ze stwierdzeniem, że naszą gospodarkę czeka kryzys. Jak Pan sobie wyobraża funkcjonowanie gminy, przedsiębiorców działających na jej terenie, gdy pandemia będzie wygasać? Czy jest Pan optymistą, czy uważa Pan że uda się w gminie szybko odrobić wszystkie straty związane z pandemią i szybko przejść do normalności?

Moim zdaniem, nic już nie będzie takie samo, okres pandemii i kwarantanny zmusił nas do chwili zastanowienia, przewartościowania priorytetów. Zwróci naszą uwagę na kwestie zupełnie dotychczas lekceważone. Obawiam się, że skutki pandemii odczuwać będziemy jeszcze długo, po jej wygaśnięciu, ale życie wróci do normy, musi. Gmina funkcjonować będzie normalnie, realizować nakładane na nią zadania i odpowiadać na potrzeby swoich mieszkańców. Wierzę, że nasi przedsiębiorcy dadzą radę, część z nich przystosuje się do nowej rzeczywistości i przebranżawia. Z pewnością, znoszone wraz z wygasaniem pandemii ograniczenia będą siłą napędową dla przedsiębiorstw, a trudny czas z COVID -19 wskazał im nowe możliwości, kierunki rozwoju, promocji.

INWESTYCJE W KATOWICACH

ogromną poprawę. Jedną z podstawowych kwestii jest oddzielenie ruchu tranzytowego od komunikacji lokalnej. To sprawi, że po Katowicach będzie się podróżowało szybciej i bardziej komfortowo – mówi Marcin Krupa, prezydent Katowic.

W ubiegłym roku prowadzona była także przebudowa DK86 w Giszowcu wraz ze skrzyżowaniem z ul. 73 Pułku Piechoty. Prace postępują, a już wiosną gotowa będzie cała jezdnia zachodnia drogi krajowej nr 86. Wtedy też planowane jest otwarcie zjazdu z autostrady A4 w kierunku Tychów. To bardzo duża i skomplikowana inwestycja, a jej zakończenie przewidywane jest na II kwartał 2022 roku. Wartość obu tych działań to ponad 350 mln zł i są to największe inwestycje drogowe w Katowicach od czasu budowy tunelu pod Rondem.

Kolejna ulica dla pieszych

Przebudowa ulicy Dworcowej i przekształcenie jest w deptak to jedna z najważniejszych inwestycji w centrum miasta. Zamiast samochodów pojawi się zieleni i mała architektura. To uzupełnienie przeprowadzonej w ostatnich latach metamorfozy Rynku, a także kolejna, gdzie wyłączony zostaje ruch samochodowy. Nowy deptak miejski, podobnie jak to było w przypadku ul. Mariackiej, ma przywrócić kolejną część miasta dla pieszych i wpisuje się w politykę odciążania centrum z ruchu samochodowego. Jednocześnie ważną i zauważalną zmianą będzie pojawienie się w tym miejscu zieleni. Zamiast kilku dotychczasowych drzew w projekcie przewidziano 55 dużych drzew – buk, brzozy, graby i młorzęby. Inwestycja będzie gotowa w połowie bieżącego roku, a jej wartość to 16,8 mln zł.

Za nami 2020 rok, który okazał się wielkim wyzwaniem, zarówno pod kątem walki z koronawirusem, jak i jego ekonomicznymi oraz społecznymi skutkami. Dzięki racjonalnej gospodarce finansowej prowadzonej w ostatnich latach Katowice były w stanie szybko zareagować na trudną sytuację, ponosząc niespodziewane, wielomilionowe wydatki. Wdrożono pakiety osłonowe dla przedsiębiorców, ludzi świata kultury i podmiotów NGO. Miasto wspierało szpitale i pracowników służby zdrowia, zakupiło nowoczesną maszynę do badania próbek pod kątem koronawirusa, a po Katowicach jeździły trzy wymazobusy, by szybciej testować mieszkańców.

Mimo tak trudnej sytuacji, która dotknęła wszystkie miasta w Polsce, łącznie z Katowicami, miasto dzięki dobrej polityce finansowej, realizowało wiele projektów i inwestycji, a poziom rozwoju utrzymał się na dobrym poziomie.

– Zdam sobie sprawę, że do prawidłowego funkcjonowania komunikacji miejskiej niezbędna jest infrastruktura drogowa. Nie każdy może zrezygnować z podróży samochodem, a duża część pojazdów – jako ruch tranzytowy – przejeżdża przez Katowice, dlatego ważną inwestycją jest przebudowa wąskich gardeł na drodze krajowej nr 81 w Piotrowicach i Giszowcu – mówi Marcin Krupa, prezydent Katowic.

W Katowicach w 2020 trwała rozbudowa skrzyżowania drogi krajowej nr 81 z ul.

Armii Krajowej w Piotrowicach. W ramach inwestycji o wartości 81,5 mln zł powstało dwupoziomowe skrzyżowanie. Prace budowlane trwały od początku 2018 roku i zakończyły się w grudniu 2020. Aktualnie trwają odbiory, a całość inwestycji zakończy się w pierwszym kwartale bieżącego roku. W ramach przebudowy powstał tunel, dzięki któremu jadąc z centrum w kierunku Mikołowa i też w drugą stronę – nie będziemy zatrzymywać się na tym skrzyżowaniu. W tym miejscu powstało też dwupasowe rondo, które jest bezpiecznym rozwiązaniem dla osób poruszających się pomiędzy Piotrowicami, a Ligotą.

– Mieszkańcy południowych dzielnic Katowic po zakończeniu przebudowy odczują

ETT EMAG

Marka rozpoznawalna w wielu krajach

Działalność Centrum Transferu Technologii EMAG Sp. z o.o. w Katowicach nakierowana jest przede wszystkim na szeroko pojęty transfer rozwiązań technologicznych opracowanych w spółce oraz jednostkach naukowych do odbiorców komercyjnych wraz z wdrażaniem różnych rozwiązań do praktyki gospodarczej. W ostatnich latach spółka aktywnie uczestniczy także jako konsorcjant, najczęściej przemysłowy, w realizacji projektów badawczo-rozwojowych częściowo finansowanych ze środków publicznych. O sukcesie spółki stanowią z jednej strony renomę produktów jakie wprowadza na rynek, zaufanie klientów i współrealizatorów oraz silne zaplecze produkcyjno-technologiczne, z drugiej strony wysoka elastyczność działania, optymalizacja procesów obsługi klientów i zaangażowanie pracowników. Współpraca w ramach różnych konsorcjów pozwala spółce na kompleksowe zaspokajanie oczekiwań partnerów biznesowych nie tylko w Polsce, ale także za granicą. Przychody z rynku zagranicznego kształtują się od kilku lat na poziomie powyżej 50% a produkty z naszym logo pracują na

wszystkich kontynentach świata. Wypracowaliśmy markę rozpoznawalną w wielu krajach, w których wydobywa się bogactwa naturalne. Centrum Transferu Technologii EMAG Sp. z o.o. niejednokrotnie podejmuje się wdrożenia w obiektach przemysłowych i użyteczności publicznej zupełnie nowych rozwiązań (tzw. pierwsze wdrożenie). Dążąc do rozwoju innowacyjnej firmy, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom naszych klientów i konsorcjantów w spółce wdrożony został w 2011 roku i działa system zarządzania jakością zgodny z normą EN ISO 9001:2015 audytowany przez jednostkę certyfikującą TÜV Nord Cert GmbH oraz system produkcji urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej zgodnie z Dyrektywą 2014/34/UE. Obszarem naszej działalności jest zarówno opracowanie nowych urządzeń i systemów automatyki procesowej oraz bezpieczeństwa, jak i ich produkcja, wdrożenie oraz serwis. Nasze rozwiązania techniczne i produkty znajdują zastosowanie w wielu urządzeniach wykorzystywanych w procesach wydobywczych kopalni, ale

także w procesach wzbogacania i oceny jakości surowców mineralnych. Odrębną działalnością jest produkcja i implementacja w zakładach górniczych systemów bezpieczeństwa, w tym zwłaszcza systemów geofizyki górniczej. Wieloletnie doświadczenie oraz wszechstronność kompetencji pozwala nam na dalszy rozwój i poszukiwanie nowych rozwiązań i nowych rynków zbytu. Obecnie implementujemy nasze nowo opracowane rozwiązania w innych gałęziach gospodarki m.in. w procesach segregacji śmieci. W okresie kilku lat spółka uzyskała wiele nagród m.in. Diament Forbesa 2014 za zajęcie drugiego miejsca w województwie śląskim i 25 miejsca w Polsce za dynamiczny rozwój przedsiębiorstwa, Certyfikat Jakości Biznesu „Przedsiębiorstwo Fair Play”, Polską Nagrodę Innowacyjności 2015 oraz 2016 za realizację projektu i działalność badawczo-rozwojową oraz Siłę Polskich Innowacji 2015, Fundament 2019 czy nagrody Najwyższa Jakość Quality International 2019 w kategorii QI PRODUCT.

Roman Potocki - Starosta Powiatu Wrocławskiego

Jak powiat wrocławski radzi sobie z pandemią koronawirusa?

W pierwszym etapie walki z pandemią, wiosną ubiegłego roku, sytuacja była nieciekawa, brakowało niezbędnych środków chroniących przed zakażeniem – maseczek, płynów, ubrań ochronnych itp. W pierwszej kolejności staraliśmy się, aby w te artykuły zabezpieczone zostały wszystkie nasze jednostki, w tym szkoły, ośrodek w Kątach Wrocławskich, a następnie inne instytucje jak np. Policja, Ochotnicza Straż Pożarna.

Pomyśleliśmy również o silnym wsparciu dla wrocławskich szpitali. W I połowie 2020 r. zwróciłem się do Rady Powiatu o przeznaczenie 400 tys. złotych na ten cel, niedługo po tym zdecydowaliśmy o przekazaniu dodatkowych 700 tys. złotych. Na mój apel odpowiedziały też gminy powiatu wrocławskiego i zdecydowały o przekazaniu dla szpitali kwoty 400 tys. złotych. W sumie, przeznaczaliśmy 1,5 mln złotych na wsparcie białego personelu walczącego z COVID – 19.

Na bieżąco monitorujemy sytuację związaną z pandemią. Wprowadziliśmy cotygodniowe spotkania na szczeblu powiatu z burmistrzami i wójtami gmin, przedstawicielami sanepidu oraz służb mundurowych. 18 lutego br. odbyło się też pierwsze posiedzenie Komisji Bezpieczeństwa Rady Powiatu, w której znajdują się m.in. przedstawiciele Policji, Straży Granicznej, wojska, prokuratury. Podczas spotkania prezentowane były sprawozdania za 2020 rok z działalności służb odpowiedzialnych za utrzymanie bezpieczeństwa na terenie powiatu.

Czy pandemia zahamowała plany inwestycyjne powiatu?

W 2021 rok weszliśmy z rekordowo wysokim budżetem, nie ma więc zagrożenia dla realizowanych i planowanych inwestycji. Cały czas prowadzimy ważne dla powiatu inwestycje drogowe. Wspólnie z gminami kontynuujemy program „Bezpieczna droga”, polegający m.in. na budowie chodników; realizujemy też bardzo udany program budowy nakładek drogowych.

Pandemia nie zwalnia tempa rozwoju powiatu

Z Romanem Potockim starostą wrocławskim, rozmawia Ryszard Żabiński

Nie jest również zagrożona rozbudowa siedziby Starostwa. Zakończenie inwestycji przewidziane jest na czerwiec 2022 roku. Nadzrędnym celem tej inwestycji jest poprawa warunków i jakości obsługi obecnych i przyszłych mieszkańców powiatu, inwestorów i przedsiębiorców. Warto dodać, że na rozbudowę starostwa - powiat otrzymał m.in. 3 mln zł w ramach II transzy Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (konkursowej).

W 2020 roku, z I transzy RFIL pozyskaliśmy 7,58 mln zł, które to środki w całości zostały przeznaczone na realizację sześciu inwestycji drogowych o wartości ogółem około 13,87 mln zł. Chodzi tu m.in. o budowę drogi publicznej, docelowej drogi powiatowej wraz z przebudową ronda w Małuszowie w ciągu drogi DK35 oraz przebudowę ul. Energetycznej w gm. Kobierzycy; rozbudowę dróg powiatowych nr 1917 D, tj. ul. Wilczyckiej w Kiełczowie i ul. Wrocławskiej w Wilczycach.

W ubiegłym roku jako samorząd zaangażowaliśmy się w realizację programu „Czyste powietrze”. W ramach tego przedsięwzięcia, 33 osoby otrzymały dotację na wymianę pieców. W tym roku, mamy już prawie 80 takich wniosków. Chciałbym jeszcze przed jesiennym sezonem grzewczym, uruchomić kolejną transzę środków na ten cel. Zainwestowaliśmy również w zakup profesjonalnego drona, jak i przeszkolenie osoby odpowiedzialnej za jego obsługę. Dzięki dronowi uzyskamy informacje dotyczące m.in. przekroczenia norm emisji, czy powstawania nielegalnych wysypisk śmieci.

W ubiegłym roku zakończono również I etap inwestycji drogowej w Małuszowie. Jakie jest znaczenie tej inwestycji dla powiatu?

Nowo wybudowana droga skomunikuje niemal 80 ha gruntu stanowiącego własność Powiatu Wrocławskiego, położonego w obrębie Krzyżowice-Wierzbica, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przeznaczonego pod aktywność gospodarczą (przemysł). Wskazana powierzchnia obejmuje 12 działek gruntu o zróżnicowanym areale - od 1,5 do 11 ha. Przebudowa ronda w Małuszowie i wybudowanie w 2020 r. odcinka drogi publicznej o długości 980 metrów już zaowocowały sukcesem w postaci sprzedaży terenów inwestycyjnych o łącznej powierzchni ok.

39 ha należących do Powiatu Wrocławskiego, za kwotę netto wynoszącą prawie 49 mln zł.

Od lat, w powiecie podejmowane są kompleksowe działania w ramach tworzenia przyjaznego klimatu dla biznesu, czego efektem jest postrzeganie obszaru powiatu wrocławskiego jako jednego z najatrakcyjniejszych lokalizacji inwestycyjnych w Polsce. Potwierdzeniem zasadności takich działań jest ulokowanie na tym terenie wielu rodzimych gigantów i największych międzynarodowych korporacji tj. Amazon, LG Chem, Mondelez, IKEA, ProLogis, NestléPurina, Selgros, Makro i wiele innych.

Pandemia ograniczyła znacznie działalność powiatu w obszarze społecznym, współpracy z organizacjami pozarządowymi...

To prawda, niemniej jednak udaje nam się realizować wiele ważnych przedsięwzięć z tego obszaru. W ubiegłym roku podsumowaliśmy np. program pieczy zastępczej. Projekt o wartości ponad 1,5 mln zł, w ramach RPO dla Województwa Dolnośląskiego, był realizowany w latach 2018 – 2020. Jego celem było zwiększenie liczby rodzin zastępczych gotowych do przyjęcia dziecka w struktury rodziny, zwiększenie kompetencji i umiejętności wychowawczych rodzin zastępczych, dzieci i młodzieży oraz opiekunów procesów usamodzielnienia. Z proponowanych form wsparcia skorzystało 421 osób.

Pandemiczne obostrzenia nie pozwalały na organizację zaplanowanych w 2020 r. imprez integracyjnych - zarówno imprez finansowanych z budżetu powiatu, jak i z inicjatywy organizacji pozarządowych. Powiat szukał jednak sposobów pozostawania w kontakcie z mieszkańcami. Odświeżyliśmy niedawno powiatową stronę internetową www.powiatwroclawski.pl tak, by łatwiej było znaleźć potrzebne informacje. Fanpage na Facebooku tętnił życiem - dziś ma już prawie 5000 fanów i ponad 5000 obserwatorów, którzy uzyskują informacje za pośrednictwem profilu i są na bieżąco z newsami z powiatu. Mimo obostrzeń zorganizowaliśmy cykl akcji medycznych „Biała Niedziela w Powiecie Wrocławskim” oraz Konkurs na Najpiękniejszą Ozdobę Bożonarodzeniową. Staraliśmy się mimo pandemii nie zwalniać tempa.

Ruszyła budowa Średzkiego Inkubatora Przedsiębiorczości

2 lutego 2021 w sali Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej burmistrz Adam Ruciński i skarbnik Radosław Śliwa podpisali z właścicielami lokalnej firmy budowlanej KIZ s.c. Krzysztofem Staśko i Aleksandrem Staśko kontrakt na budowę Średzkiego Inkubatora Przedsiębiorczości ze środków Unii Europejskiej.

Średzki Inkubator Przedsiębiorczości będzie zlokalizowany przy ulicy Spółdzielczej, na terenie poprzemysłowym, w podstrefie Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Po wybudowaniu, wyposażeniu i uruchomieniu zapewni osobom rozpoczynającym i prowadzącym działalność gospodarczą **kompleksowe wsparcie**. Chodzi o preferencyjne warunki dostępu do lokali biurowych, laboratoryjnych oraz do specjalistycznych usług doradczych i szkoleniowych. W planach budynku średzkiego inkubatora będzie miejscem wydarzeń biznesowych, promujących lokalnych i subregionalnych przedsiębiorców, szczególnie młodych, w nowoczesnych branżach.

Inkubator Przedsiębiorczości w Środzie Śląskiej będzie nowoczesnym, dwukondygnacyjnym biurowcem o powierzchni 760 m². W obiekcie znajdzie się między innymi 11 biur, laboratorium IT, open space i sala konferencyjna z zapleczem technicznym. Budynek inkubatora będzie w pełni dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz wyposażony w sprzęt i oprogramowanie, z którego będą korzystały przedsiębiorcy. Projekt techniczny i zagospodarowania terenu umożliwi dalszą **ew. rozbudowę** budynku inkubatora i budowę w przyszłości budynku magazynowego i warsztatowego.

- Cieszę się, że generalnym wykonawcą tej inwestycji będzie miejscowa, sprawdzona firma i prawie 6 mln zł z tego kontraktu trafi na lokalny rynek, do miejscowych podwykonawców i pracowników. Do tego dążyliśmy i tak się stało bo oferta firmy KIZ była bardzo konkurencyjna i jednocześnie wiarygodna - podkreśla burmistrz Adam Ruciński. Przedsiębiorstwo KIZ s.c. Krzysztof Staśko i Aleksander Staśko to lokalna firma ze Środy Śląskiej. Firma została wyłoniona w procedurze negocjacji z ogłoszeniem, która trwała od 23 września 2020. Początkowo zgłosiło się sześć firm, a oferty do ostatecznego etapu złożyły

trzy firmy - z Wrocławia, Brzegu Dolnego i Środy Śląskiej

- Jako wspólnik spółki cywilnej KIZ chciałbym podziękować za ten wybór dla nas bardzo korzystny. Jest pandemia, nie wiadomo jak ten rynek się będzie kształtował. Mamy pewien bufor bezpieczeństwa realizując tę inwestycję i jesteśmy z tego powodu bardzo zadowoleni. Wróciliśmy na rynek lokalny, gminny, trochę nas nie było. Chciałbym ten obiekt zrealizować jak najlepiej, z należytą starannością, przy współpracy z panem burmistrzem oraz zarządem inwestycji gminnych - powiedział przed podpisaniem umowy Aleksander Staśko, wspólnik firmy KIZ s.c.

Całkowita wartość kontraktu na budowę Średzkiego Inkubatora Przedsiębiorczości to 5,9 mln zł. Inwestycja jest dofinansowana w 85% ze środków UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego. Wniosek o dofinansowanie ze środków unijnych Gmina Środa Śląska złożyła 30 września 2019, zaś 30 kwietnia 2020 roku inwestycja uzyskała akceptację większości Rady

Miejskiej. Umowę na dofinansowanie ze środków UE burmistrz Ruciński podpisał w dniu 27 sierpnia 2020. Zgodnie z kontraktem budowa Średzkiego Inkubatora Przedsiębiorczości ma zakończyć się w I kw. 2022.

- Chciałbym podziękować Panu Burmistrzowi za ten bardzo dobry pomysł. Ja w Środzie Śląskiej mieszkam 60 lat. Pamiętam wszystkie, jakie były tutaj w naszej Gminie koleje przedsiębiorczości. Zaczynałem od izby rzemieślniczej na ul. Mostowej i skromnych prywatnych oczywiście wynajmów lokali, żeby tylko gdzieś się zahaczyć z lokum. Ten pomysł jest bardzo dobry. Dużo osób młodych będzie poszukiwało lokum, dużo firm elektronicznych, internetem się zajmujących. Bardzo dobrze też, że zostały tutaj wykorzystane pieniądze unijne, bo bądź co bądź jesteśmy krajem ciągle na dorobku i nie musi zawsze płacić Gmina, żeby takie pomysły powstawały. W pełni popieram chęć wykorzystania tych pieniędzy, bo trzeba wykorzystywać pieniądze unijne, które nam darują, które się nam należą - mówił na podpisaniu umowy Krzysztof Staśko, współwłaściciel firmy KIZ s.c.

Wizualizacja Średzkiego Inkubatora Przedsiębiorczości w wersji docelowej

Gmina Wołów przyjazna seniorom

Paczki środków ochrony osobistej, przygotowywane przez pracowników Gminy Wołów trafiły do wszystkich seniorów.

Gmina Wołów prowadzi szereg działań i realizuje programy wspierające osoby starsze. Jednym z kluczowych elementów działalności samorządu jest m.in. uchwalony program „Gmina Wołów Seniorom”.

Powołany od 2019 roku Pełnomocnik Burmistrza do spraw polityki senioralnej pośredniczy na co dzień w kontaktach seniorów z samorządem. Oprócz tego informacje w zakresie realizowania działań na rzecz seniorów udostępniane są na stronie www.wolow.pl oraz portalu Facebook, na stronie Wołów Seniorom. Obecnie gmina ma kontakt z blisko 700 osobami starszymi.

Na terenie gminy Wołów we wsi Mojęcice, w budynku Domu Pomocy Społecznej powstał ośrodek wsparcia Dzienny Dom Senior +, który funkcjonuje w ramach struktur Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołowie. Placówka powstała w roku 2019, a na jej wyposażenie gmina otrzymała dofinansowanie w ramach Programu Wieloletniego Senior+ w kwocie 80 000 zł. Podopieczni domu seniora na co dzień uczestniczyli w różnego typu zajęciach, jednak epidemia koronawirusa wstrzymała działalność placówki.

W okresie zawieszony działalności z powodu epidemii wszyscy uczestnicy Dziennego Domu Senior+ w Mojęcicach objęci zostali programem wsparcia zdalnego. Seniorzy są zachęceni do aktywności w warunkach domowych. Z seniorami rozstały również przeprowadzone rozmowy edukacyjne o odpowiednim żywieniu wzmacniającym odporność.

Na portalu społecznościowym Facebook na specjalnie utworzonej stronie „Dzien-

ny dom Senior+ w Mojęcicach” udostępniane są informacje, działania edukacyjne związane z sytuacją epidemiczną, zdjęcia, wspomnienia, a w razie zgłaszanej potrzeby umawiana jest wizyta lekarska. Pracownicy na podstawie zgłaszanych potrzeb wykupują leki podopiecznym, dostarczają zakupy, dokonują drobnych czynności porządkowych w mieszkaniach podopiecznych (z zachowaniem właściwego reżimu sanitarnego), umawiają na wizytę lekarską.

Centrum Wsparcia Osób Starszych i Potrzebujących

Od momentu wybuchu pandemii COVID-19 Gmina Wołów nieustannie wspiera seniorów w zakresie ich codziennego funkcjonowania. Od 15 marca 2020 działa Bank Życzliwości Gminy Wołów, który z czasem został przekształcony w Centrum Wsparcia Osób Starszych i Potrzebujących. Samorząd gromadzi osoby (wolontariuszy), które świadczą pomoc seniorom, osobom niepełnosprawnym i będącym w kwarantannie w zakresie: robienia zakupów, wyprowadzania zwierząt, pomocy w dostarczaniu leków.

Koperty Życia

Akcja „Koperty Życia” została zapoczątkowana przez gminę jeszcze w 2019 roku. Głównym celem powyższej akcji było zwiększenie bezpieczeństwa seniorów z terenu Gminy. Koperty Życia to nic innego jak formularze informacyjne o stanie zdrowia ich właściciela. Do tej pory Urząd Miejski wydał ich ponad 1000 sztuk. Otrzymywały je osoby przewlekle chore, starsze, samotne. Posiadacz umieszczał w specjalnie

przygotowanych kopertach najważniejsze informacje o stanie zdrowia, przyjmowanych lekach, alergiach na leki, kontaktach do najbliższych, danych osobowych, w tym nr PESEL. Pakiet z takimi informacjami powinien być przechowywany w lodówce, czyli miejscu, które jest prawie w każdym domu i zarazem jest łatwo dostępne. Ułatwi to prace służb ratowniczych, w postawieniu szybszej diagnozy i zastosowaniu trafnej terapii. W 2021 roku gmina w związku z epidemią koronawirusa rozpoczęła kolejną edycję przekazywania Kopert Życia starszym mieszkańcom. Tym razem również do rozdysponowania jest 1 000 sztuk formularzy.

Telefon Życzliwości

Telefon Życzliwości to inicjatywa, która ma na celu wsparcie seniorów, szczególnie osób samotnych. Codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach od 9:00 do 16:00 dostępny jest Pełnomocnik Burmistrza ds. Polityki Senioralnej, który chętnie podzieli się wiedzą oraz życzliwością w trudnych sytuacjach życiowych. W działaniu wspierają go pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołowie, pracownicy Urzędu Miejskiego w Wołowie, psychologowie oraz prawnicy.

Program „Wspieraj Seniora” i Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa

Program Wspieraj Seniora- Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów zakłada pomoc w dostarczeniu niezbędnych produktów do domu seniora. Z programu korzystają osoby starsze po 70. roku życia. W ramach programu pracownicy socjalni robili zakupy osobom starszym i dostarczali je do domu, rozmawiali, udzielali porad i informacji.

Na realizację Programu Gmina Wołów- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymali w 2020 roku dotację celową w wysokości 17629,81 zł. Kwota ta została przeznaczona na wypłatę wynagrodzenia w formie dodatku specjalnego dla pracownika, który brał udział w programie. Program będzie realizowany również w bieżącym roku. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa dotyczy z kolei dystrybucji artykułów żywnościowych dla najbardziej potrzebujących mieszkańców Gminy. W ramach Programu z pomocy w roku 2020 skorzystało 700 osób. W tym roku program będzie ponownie realizowany.

Jelcz-Laskowice: sportowy pakiet korzyści

Niewielkie dolnośląskie miasto Jelcz-Laskowice kojarzone jest zazwyczaj w ogólnopolskiej skali: przez pryzmat motoryzacji i sportu. I nie jest to przypadek.

Funkcjonujące od 1952 Jelczańskie Zakłady Samochodowe nie tylko zaopatrywały całą Polskę w autobusy miejskie i ciężarówki, były też wielkim mecenasem sportu. Zawodnicy z barwami klubu Moto-Jelcz na piersi odnieśli największe sukcesy sportowe w boksie, kolarstwie i piłce nożnej. Wystarczy wspomnieć piłkarzy Moto-Jelcza Oława, kolarza i olimpijczyka z Seulu Zdzisława Wrone, czy byłego zawodnika Moto-Jelcz, pięściarza Janusza Zarenkiewicza.

Z dzisiejszej perspektywy niewiele się zmieniło – prężna strefa przemysłowa w J-L z nowoczesnymi zakładami Toyoty na czele, skoncentrowana jest na przemyśle motoryzacyjnym, a mieszkańcy 16-tysięcznego miasta żyją sportem, atrakcyjną ofertą wydarzeń w Centrum Sportu i Rekreacji oraz sukcesami miejscowych sportsmenów i sportsmenek.

Również władze samorządowe rozumieją, jak bogaty pakiet korzyści niesie ze sobą sport i starają się go wspierać. – *To coroczne dotacje dla organizacji sportowych umożliwiające szkolenie zawodników, uczestnictwo w rozgrywkach ligowych i organizowanie własnych wydarzeń – wylicza burmistrz Bogdan Szczęśniak. – To nagrody sportowe honorujące mistrzów i pomagające rozwijać się młodym talentom, to promowanie miasta na wielkich wydarzeniach sportowych.* Gmina sukcesywnie inwestuje w infrastrukturę sportową, boiska piłkarskie, do siatkówki plażowej, przeprowadziła remont pływalni miejskiej, gdzie odbywają się treningi uczniowskiego klubu pływackiego „Manta”.

W rodzinie Mateusza Rudyka żywe są tradycje kolarskie sięgające jeszcze klubu Moto-Jelcz. Jego ojciec, Zbigniew, ścigał się z Ryszardem Szurkowskim. Mateusz w swojej kolekcji ma złote i brązowe medale z mistrzostw Europy i świata. Z jego występem na Olimpiadzie w Tokio kibice kolarstwa wiążą duże nadzieje. Gmina J-L wspierała Rudyka przez kilkakrotnie przyznanie mu nagród sportowych. Gdy w 2019 w Pruszkowie zdobył brązowy medal mistrzostw świata burmistrz Szczęśniak zaprosił go na posiedzenie Rady Miejskiej i przekazał wielki puchar.

Od kiedy w J-L swoją działalność rozpoczęło Centrum Sportu i Rekreacji życie sportowe nabrało tempa. Nowoczesny obiekt z halą sportową zdolną pomieścić do 1000 widzów dostrzegli także organizatorzy The World Games 2017 i wybrali go na jedną z trzech lokalizacji, w których odbywały się dyscypliny TWG. Młodzieżowa reprezentacja Polski w siatkówce odbywała tu swoje treningi i dwukrotnie rozegrała międzynarodowe mecze. Trybuny CSiR regularnie napelniają się fanami, kiedy na parkiet wychodzą zawodnicy Orzeł Futsal J-L. Futsal to w J-L jeden z najpopularniejszych sportów. Pod opieką akademii piłkarskiej pozostaje ok. 200 wychowanków.

Przechadzając się po leśnych drogach i podziwiając stawy, okalające miasto, można napotkać również biegaczy w charakterystycznych strojach klubu „Harcownik”. Bieganie obok futsalu jest kolejnym popularnym sportem w J-L. Co roku przez ulice miasta przebiega maraton organizowany dla upamiętnienia Barbary Szlachetki, jelczanki, która przebiegła 100 maratonów w niespełna dwa lata, ustanowiła rekord świata kobiet w 48-godzinny bieg w hali, a jej nazwisko widnieje w Księdze rekordów Guinnessa. Naśladowcy z „Harcownika” nie zwalniają tempa. Planując aktywność na cały rok, organizują szereg imprez. Dynamicznie rozwija się również Jelcz Triathlon Project - inni zarażają sportową pasją młodzież i mieszkańców gminy.

Kolejnym sportem drużynowym, przeżywającym harmonijny i dynamiczny wzrost popularności jest siatkówka. Dzięki prowadzonej przez Łukasza Kadziewicza i Pawła Siezieniewskiego Akademii Siatkówki i wsparciu finansowym płynącym z Urzędu Miasta i Gminy szkoleniu poddanych jest ok. 50 adeptów. To gotowy materiał do drużyny młodzików klubu „Volley”, a sukcesy młodzieży, takie jak zdobycie mistrzostwa Dolnego Śląska w 2020, potwierdzają wysoki stopień rozwoju. Również seniorzy z „Volleya” dokonali postępów, awansując w 2020 do II ligi.

Nagrody sportowe Burmistrza Jelcza-Laskowice służą stworzeniu warunków dla rozwoju przygody ze sportem. Przykładem jest 14-letnia Ala Kuriata, która pasję do piłki nożnej odziedziczyła po tacie, Piotrze, który najpierw był piłkarzem, a teraz został managerem córki. 4 razy w tygodniu zawiązał ją na treningi, musiał postarać się o profesjonalny sprzęt, opłacić koszty wy-

Mateusz Rudyk przygotowuje się do występu na olimpiadzie w Tokio

stępów na zawodach rozgrywanych w całej Polsce. Ala odplaciła mu medalami z mistrzostw Dolnego Śląska i Polski.

Wśród nagradzanych sportowców znamienna jest obecność mistrzów z niepełnosprawnościami. Mieszkaniec w gminie J-L Artur Wąsowicz reprezentuje Integracyjny Klub Sportowy Atak Elbląg, 10-krotnie zdobywał Puchar Świata w siatkówce plażowej, dwukrotnie był wybierany najlepszym zawodnikiem turnieju, w 2002 zdobył srebro na mistrzostwach świata w siatkówce halowej.

Natomiast Magda Cycak, która cierpi na czterokończynowe porażenie mózgowie po ukończeniu studiów pedagogicznych zaczęła przygodę z profesjonalnym sportem. Jest złotą i wielokrotną medalistką mistrzostw Polski, występowała na mistrzostwach Europy i świata, ma szansę pojechać na paraolimpiadę do Tokio. Najnowszym odkryciem sportowym jest także Tomek Zając, cierpiący na niedobór wzrostu, wdarł się on do świata ciężarów. W 2019 zdobył swój pierwszy tytuł mistrza Polski, a w 2020 go obronił, z międzynarodowych zawodów w Słowacji przywiózł srebro.

Tak jak w całej Polsce i na całym świecie, pandemia sparaliżowała też sportowe życie Jelcza. Rudyk przesunął cykl przygotowywaczy do igrzysk olimpijskich, zawodnicy Orła Futsal, przyzwyczajeni do entuzjastycznego fanów, wychodzą na mecze przy pustych trybunach. Wiosną ubiegłego roku biegacze z „Harcownika” musieli przekazać złą wiadomość: „Tegoroczny maraton w J-L będzie odwołany”. Jednak ci, którzy doświadczili laurów zwycięstwa, kibice, którzy zasmakowali euforii przy bramkach swojej drużyny i samorządowcy usatysfakcjonowani, że stworzyli właściwe ramy dla rozwoju sportu – dzielą te samo przekonanie: „Pandemia kiedyś się wyciszy i wycofa, a wtedy nasza przygoda rozkręci się na nowo, w pełnym wymiarze”.

Poznaj Pracownicze Plany Kapitałowe

WEŹ UDZIAŁ W BEZPŁATNYCH
SZKOLENIACH ONLINE!

Zapisz się już dziś!

www.mojeppk.pl/dla-pracodawcy
www.mojeppk.pl/dla-pracownika

Pracownicze
Plany
Kapitałowe

 PFR Portal PPK